

INVENTARISATIE MARIAPEEL 1983

6, 7 en 8 mei

Samenstelling: J.Harder
R.Kole
Typewerk : J.Hardon-van Velsen
Tekeningen : F.van Klaveren

Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken
Uitgave nummer 44

Copyright 1989 - Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken - Hilversum.

De produktie van deze uitgave kwam tot stand onder auspiciën van het Biogeografisch Informatie Centrum (BIC) van het Ministerie van Landbouw en Visserij. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van dit rapport ligt bij de samenstellers (89.012).

INHOUD

	blz.
1. <u>INLEIDING.</u>	1
1.1 Gebied.	1
1.2 Deelnemers en excursies	2
1.3 Weer.	2
1.4 Inventarisatiemethode.	3
2. <u>WAARNEMINGSRESULTATEN.</u>	3
2.1 Bespreking der soorten.	3
2.2 Overzicht aantal paren.	10
2.3 Soorten die in kaart gebracht zijn.	11
2.4 Overige waargenomen vogelsoorten.	11
3 <u>ZOOGDIEREN.</u>	12
4 <u>NAWOORD.</u>	13
Bijlage A Verspreidingskaarten	A.1...A.35

1. INLEIDING

In het broedseizoen van 1983 is een groepje leden van de Vogelwerkgroep het Gooi en omstreken voor de tweede keer naar de Mariapeel getogen. Na het succesvolle weekend in 1981 bleek er genoeg belangstelling te zijn om opnieuw naar dit prachtige natuurreservaat te gaan om broedvogels te inventariseren.

Het weekend van 6 tot 8 mei werd hiervoor gebruikt.

De terreinkennis en de ervaring met het gebied, die er in 1981 werden opgedaan, bleek nu erg nuttig te zijn. Deze kennis verhoogde de actieradius van de telgroepen.

Aangezien de Kokmeeuwen dit jaar, evenals in 1982, geen nesten meer gemaakt hadden, behoeften er nu ook geen eieren te worden geraapt. Dit gaf ons de gelegenheid wat meer tijd in de broedvogeltellingen te steken.

De opzet van de tellingen was dezelfde als in 1981. Ook nu hebben we ons beperkt tot het inventariseren van een aantal soorten, zoals Wulp, Roerdomp, Dodaars, alle uilen en stootvogelsoorten, Blauwborst, Wielewaal, Geelgors, enz..

In totaal werden de waarnemingen van 34 soorten in kaart gebracht.

Van een aantal andere soorten zijn ook nog aantekeningen gemaakt, welke in dit verslag verwerkt zijn. In totaal werden deze keer 88 soorten vogels waargenomen. In 1981 waren dat er 78.

In dit verslag zijn tenslotte, ook weer enkele zoogdiergegevens opgenomen. Dit betreft voornamelijk waarnemingen van allerlei diersporen.

Rest ons in deze inleiding een woord van dank uit te spreken aan de N.B.-consulent van Limburg de heer ir. B.B. Glerum en de reservaatbewaker van de Mariapeel de heer Bongaerts. Eerstgenoemde voor zijn toestemming weer gebruik te mogen maken van het biologisch station Mariapeel, laatstgenoemde voor zijn hand en spandiensten tijdens ons verblijf aldaar.

1.1. Gebied

Het natuurreservaat "Mariapeel" is eigendom van het ministerie van W.V.C. en wordt beheerd door het consultantschap Limburg van het Staatsbosbeheer. Het is ca. 1063 ha. groot en ligt in de gemeenten Deurne, Horst en Sevenum, bij de dorpen Griendtsveen en Helenaveen (topografische kaart 52 c,d). Het reservaat is toegankelijk op wegen en paden. Er zijn enkele wandelroutes in uitgezet, deze zijn gemarkeerd met paaltjes. Buiten de gemarkeerde paden is het gebied voor publiek gesloten daar het vrij kwetsbaar is.

Het landschap is ontstaan uit een boraal hoogveen, dat sinds de tweede helft van de vorige eeuw in gedeelten is afgegraven. Later is men begonnen het gebied te ontginnen, maar deze pogingen zijn, in de loop van de tweede wereldoorlog gestaakt. Na de oorlog werd het gebied als reservaat aangekocht.

De waterhuishouding wordt met behulp van een groot aantal „wijken" gereguleerd.

Er is een groot aantal biotopen aanwezig, ieder met zeer karakteristieke planten-gemeenschappen. Het terrein bestaat uit bos, heide, moerasgebieden en verscheidene vennen. Op een aantal plaatsen zijn afrasteringen aangebracht ten behoeve van begrazings-proeven met geiten en schapen.

1.2. Deelnemers en excursies

De groep bestond deze keer uit 16 personen, waarvan de meesten (9) ook al in 1981 deelgenomen hadden. Evenals de vorige keer hebben een aantal mensen buiten het station overnacht. Alle deelnemers hebben aan het inventarisatiewerk bijgedragen. Dit zijn de volgende personen:

Peter Dieperink	Henk Hardon	Connie Rosier
Bep Dwars	Joke Hardon	Andries Stoker
Nico Dwars	Fred van Klaveren	Gerrie Stoker
Hans Fuchs	Rob Kole	Adrie Vermeule
Jelle Harder	Arthur du Mosch	Yves Vogel
Marianne Harder		

De groep kwam samen in het biologisch station van S.B.B. te Helena-veen (N.B), in de namiddag op vrijdag 6 mei. Omdat er ook enkele nieuwe deelnemers aanwezig waren, werd besloten om eerst aan het begin van de avond een gezamenlijke wandeling te maken. Daardoor konden ook deze nieuwe deelnemers een indruk krijgen van het gebied en werd het oriënteren wat gemakkelijker.

Later op deze avond werd een begin gemaakt met het inventarisatiewerk. Uit praktische overwegingen werd het gebied van het reservaat in vijf, ongeveer even grote, telgebieden, die we op de kaarten aangegevoeld hebben met de letters A, B, C en D (zie bijlage A), ingedeeld. Deze indeling hebben we ook bij het vorige onderzoek gebruikt. Tijdens het inventariseren werd de groep gesplitst in kleinere groepjes, die elk een telgebied onderzochten. De volgende excursies werden gehouden:

<u>datum</u>	<u>excursietijden</u>	<u>onderzocht gebied</u>
Vrijdag 6 mei	22.30 - 23.45 uur 22.30 - 02.45 uur	A, B en D B, C en D (m.b.v. bandrecorder)
Zaterdag 7 mei	6.15 - 14.00 uur 13.00 - 16.45 uur 13.00 - 17.00 uur 21.15 - 22.00 uur	A, B, C, D en E B en C A D (gedeeltelijk)
Zondag 8 mei	6.00 - 10.30 uur 6.00 - 14.30 uur 6.00 - 12.00 uur	A en B C en D E

Aan het eind van deze middag werd er nog een gezamenlijke wandeling gemaakt in gebied B, rond de „meeuwenvennen" (waar voorheen de kolonie zat).

1.3. Het weer

vrijdagavond : geheel bewolkt, lichte regenval, temperatuur ca. 12°C
windkracht 1.
vrijdagnacht : bewolkt, zware regenval.
zaterdagmorgen: geheel bewolkt, aanvankelijk droog na 8.15 lichte regenbuien, matig zicht.
zaterdagmiddag: geheel bewolkt, droog, temperatuur ca. 14°C, windkracht 1 tot 3, westenwind.

zaterdagavond : bewolkt, droog.
zondagmorgen : aanvankelijk zwaar bewolkt, later wisselend, af en toe een bui, temperatuur 6 à 10°C, windkracht 1 toenemend tot windkracht 3 (zw), goed zicht.
zondagmiddag : opklaringen.

1.4. Inventarisatiemethode

Evenals in 1981, werkten we volgens de karterings of territorium-methode. Deze methode is erg geschikt voor broedvogelinventarisaties. Tijdens het weekend werden alle vijf telgebieden een aantal malen bezocht, door kleine groepjes van 2 à 3 personen. Daardoor kon de verstoring beperkt blijven en konden we een goede spreiding bereiken. Elk telgebied werd tijdens een bezoek zo goed mogelijk doorkruist om het hele oppervlak te kunnen onderzoeken. Door natuurlijke obstakels zoals moerassen en vennen was dat echter niet overal mogelijk. Alle waarnemingen van de te inventariseren soorten werden op kaartjes ingetekend. Afhankelijk van de soort, kunnen dat visuele waarnemingen zijn geweest of het horen van roep of zang geluiden. Bij de avond en nacht excursies werd gebruik gemaakt van cassette-recorders met de geluiden van enkele vogelsoorten, zoals de Water-ral, Bosuil en Ransuil. Met uitzondering van de Waterral hadden we in het algemeen hiermee weinig succes. Behalve de soorten op de kaartjes werden ook aanvullende gegevens, zoals aantallen, genoteerd van enkele soorten die niet op de kaartjes staan. Van een aantal tamelijk algemene vogelsoorten werd alleen de aanwezigheid vastgelegd. Doordat we tijdens het broedseizoen slechts één weekend aanwezig konden zijn, is het ook deze keer niet mogelijk geweest alle aanwezige soorten en individuen op te sporen. Bij het doorlezen van dit verslag is het goed dit steeds in gedachte te houden.

2. WAARNEMINGSRESULTATEN

In totaal werden 88 soorten vogels waargenomen. Van veel soorten zijn in dit hoofdstuk de veldwaarnemingen beschreven. Daarnaast zijn van een aantal soorten de waarnemingsplaatsen aangegeven op kaarten, die als bijlagen aan dit verslag zijn toegevoegd. Deze soorten zijn vermeld in paragraaf 2.3.

2.1. Bespreking der soorten

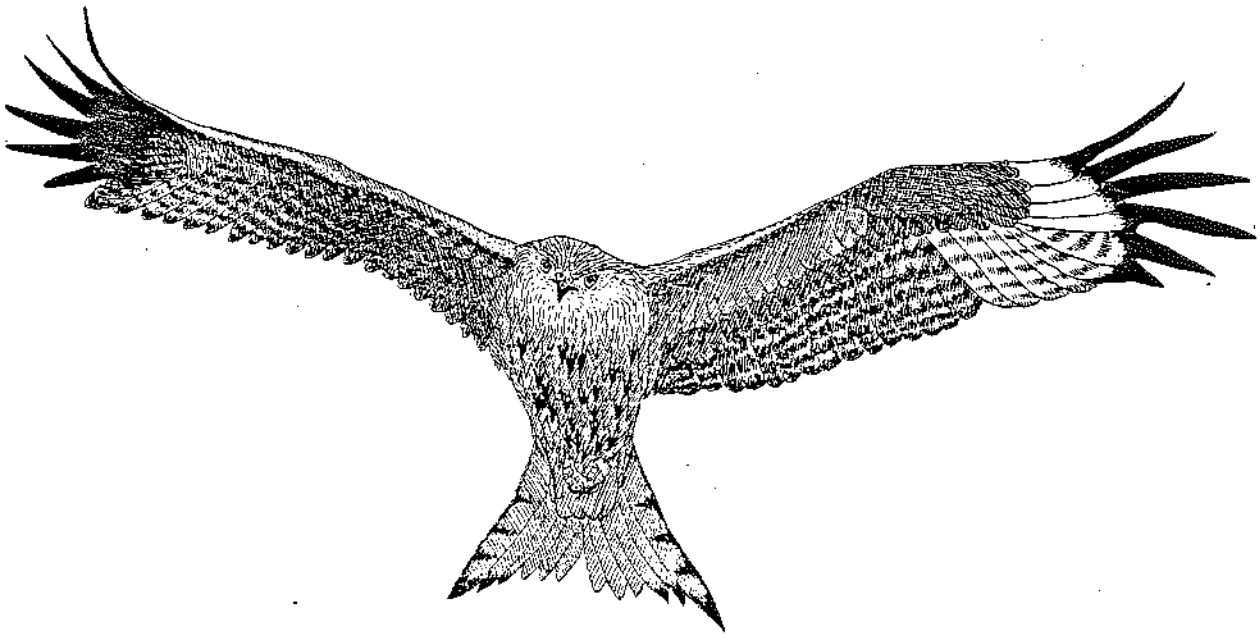
De volgende lijst geeft een overzicht van de waargenomen soorten en veldaantekeningen.

De kodeletters van de telgebieden zijn ook op de kaartjes van de bijlagen aangegeven. Op de kaarten van S.B.B. wordt gebruik gemaakt van een wat nauwkeuriger vakindeling, aangeduid met cijfers. In de lijst wordt in een aantal gevallen ook daarnaar verwezen.

Dodaars : In 1981 werden geen waarnemingen van de Dodaars door ons gedaan, mogelijk door het Jawaai in de meeuwenkolonie. Nu, in 1983, op 6-5 5ex. roepend in meeuwenven; op 7-5 4ex. in meeuwenven.

Roerdomp : Ter hoogte van het meeuwenven 1ex. rondvliegend, kwam uit een boompje en 1ex. in schemeravond roepend in vak 16 (alle: op 7-5). 1ex. roepend in vak 18 op 8-5.

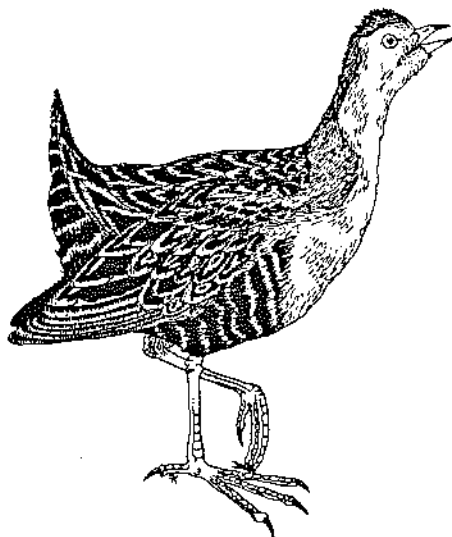
- Blauwe Reiger : Op 7-5 1ex. schroevend boven vak 8 en op 8-5 1ex. aan oever van de Hoofdwijk.
- Wintertaling : Paar wakend bij nestplaats op 8-5 in gebied D. Ook op andere plaatsen deze soort gezien en gehoord maar niet geïnventariseerd.
- Zomertaling : In 1981 geen waarnemingen; in 1983, mede doordat de meeuwenkolonie weg is, zijn er weer waarnemingen van deze soort: in gebied C 2ex. (op 8-5) en in gebied B 4ex. (7-5 en 8-5)
- Slobeend : Eén mannetje neerstrijkend in meeuwenven op 6-5. Eén paar in vak 8 ter hoogte van weg no. 27, een paar in vak 8, zwemmend bij weg 25 en 5 mannetjes op-vliegend bij meeuwenven, alles op 7-5. Op 8-5 werden 2mn. waargenomen in gebied B (weg 27).
- Tafeleend : Werden alle in meeuwenven waargenomen. Twee mannetjes zwemmend op 6-5 en 3 mannetjes op 7-5. Verder geen waarnemingen meer gedaan.
- Buizerd : Op 7-5 2 waarnemingen van 1ex. in C (vak 13) vliegend; 1ex. in C (vak 15) laag naar noord-oostelijke richting vliegend; 1ex. in C (vak 14) langs de Kaasweg vliegend; 1ex. in B (vak 7), vliegend.
Op 8-5 2 waarnemingen van 1, respectievelijk 2ex. in C (vak 13) vliegend. Bovendien 1ex. in B (vak 8), vliegend en 1ex. in A (vak 1), vliegend. In 1981 zijn in A (vak 1) drie waarnemingen gedaan van één exemplaar. Twee waarnemingen zijn gedaan in vak 4 en één waarneming van twee exemplaren in vak 9. In 1983 mogelijk broedend met 1-2 paar, evenals in 1981.
- Sperwer : Op 8-5 1mn. met prooi in D (vak 19), mogelijk broedend.
- Havik : Op 8-5 1 exemplaar in gebied A (vak 1) waargenomen, 2ex. (1 paar) baltsend in C (vak 14) en 1ex. roepend in D (vak 18). In 1981 werd slechts één verlaten nest gevonden in vak 1. In 1983 was dit nest nog intact. Mogelijk broedend 1 paar in gebied C.
- Rode Wouw : Op 7-5 1 exemplaar overvliegend boven het meeuwenven in vak 4 in noordelijke richting. Eén exemplaar werd enkele minuten later in C (vak 11) waargenomen, waarschijnlijk hetzelfde exemplaar. Volwassen(broed-)vogels trekken voornamelijk in maart-april door, terwijl niet broedvogels of onvolwassen vogels tot in mei door trekken. De dichtsbijzijnde vaste broedgebieden liggen vlak over de grens in West-Duitsland.

- Wespendief : Op 8-5 1ex. roepend overvliegend in noordoostelijke richting in gebied C (vak 15) en 1 exemplaar overvliegend in gebied A, boven Kamp 1. Deze vogels trekken vooral in de maand mei door. Toch is de mogelijkheid van broeden in de Mariapeel of in de naaste gebieden goed mogelijk.
- Bruine Kiekendief: Op 7-5 1 vrouwtje jagend over het meeuwenven in gebied B (vak 4). Waarschijnlijk doortrekker gezien de tijd van het jaar en het gedrag, toch is de mogelijkheid van broeden in de omgeving niet uitgesloten. In 1981 werd regelmatig een vrouwtje gezien in vak 7 en 8. Ook toen was over broeden niets te zeggen.
- Blauwe Kiekendief: In totaal werden er 5 waarnemingen gedaan, waarvan 4 in gebied B (op 6 en 7-5) 1vr. in gebied A (7-5). Vermoedelijk zijn er 1-2 paar aanwezig. Deze soort is bij het vorige bezoek niet waargenomen.
- Boomvalk : De Boomvalk is verspreid door vrijwel het gehele gebied waargenomen. Op 7-5 werd een waarneming gedaan in A en één in B (vak 9). De volgende dag werd in vak 9 een mn. en een vr. waargenomen. Op 8-5 ook nog 1ex. in D. Ook deze soort zal, evenals in 1981, met 1 á 2 paar broeden in het reservaat.
- Torenvalk : Van deze soort werden 5 waarnemingen gedaan. Op 6-5 werd een paar waargenomen (roepend) en 1ex. zittend op pad (vak 9). Op 7-5 nog 2ex. in gebied A en op 8-5 1ex. in C, allen biddend. De Torenvalk broedt dus met grote zekerheid in het reservaat. In 1981 werd slechts 1ex. waargenomen.

Waterral : Bij dit bezoek zijn er in totaal 12 waarnemingen van deze soort gedaan. Dat is een toename ten opzichte van de vorige keer, toen er slechts 3ex. werden waargenomen. De meeste waarnemingen werden gedaan bij het meeuwenven (op 6-5). Ook hoorden we nog enkele vogels in het noordelijk deel van het reservaat.

Kleinst Waterhoen: Deze soort is in 1981 niet waargenomen. Nu werden er, tijdens de nachtelijke wandeling op 6-5, eerst 3ex. gehoord in de telgebieden C en D (2ex. in vak 19 om ca. 24.00 uur en 1ex. bij de eerste wijk om ca. 02.00 uur). Ook de volgende dag (7-5) werden er nog 2ex. gehoord om ca. 06.15 uur bij het meeuwenven. Diezelfde dag werd er vermoedelijk nog een ex. roepend gehoord in vak D, niet ver van de plaats waar de eerste waarneming werd gedaan. Op 2 juni is ook D.A.Jonkers in het gebied op bezoek geweest. Ter controle bezocht hij de plaatsen waar wij het Kleinst Waterhoen gehoord hadden. Door hem werden die dag 4ex. gehoord. Een ex. werd roepend gehoord in telgebied C, in een vochtig, met Pitrus begroeid terrein (vak 15). Een tweede ex. bevond zich daar vlakbij aan de andere zijde van de Hoofdwijk, in telgebied E. Tenslotte werden er nog 2ex. gehoord bij de eerste wijk. Evenals de andere twee, werden deze niet ver van de plaats aangetroffen waar ook de eerste drie waarnemingen in mei zijn gedaan. Uit deze reeks waarnemingen blijkt, dat deze soort hoogst waarschijnlijk in het reservaat heeft gebroed in 1983. (schatting 5 paar).

Waterhoen : Drie ex. werden gehoord op 6-5 bij het meeuwen-
Op 7-5 werden er totaal 5ex. waargenomen, eveneens
in of bij het ven. In 1981 werd geschat dat er 2-
3 paar broedden. Dit kan ook nu het geval zijn.

- Meerkoet : Bij het meeuwenven op 6-5 3 paar roepend. Op 7-5 in tel-gebied C (bij de zesde wijk) 1ex.. Bovendien werden daar ook 2 nesten gevonden. In het eerste nest lag een ei en een tweede ei lag naast het nest. Het andere nest bevatte 3 eieren en een donsjong, dat net was uitgekomen.
- Kievit : Totaal 2 waarnemingen geregistreerd. Een ex. op 6-5, waargenomen in telgebied A, de andere op 8-5 in B.
- Watersnip : Eén Watersnip werd gezien op 8-5 in telgebied A.
- Houtsnip : Op 7-5 een waarneming in telgebied C (vak 15)
- Wulp : De Wulp werd verscheidene malen aangetroffen in de telgebieden A, B en E. Op 6-5 4ex. in A en 3 paar in B. Op 7-5 in A 2ex. plus 5 paar en in B 3ex. plus 2 paar. In gebied A werd op die dag ook een nest gevonden, met een ei, en in B werd alarm-gedrag geconstateerd. In gebied E werden nog 2ex. waargenomen. Op 8-5, eveneens in E, nog 3ex.. De schatting is 15 tot 20 paar. Dit is wat meer dan in 1981 (10 tot 13 paar).
- Kokmeeuw : Er werden wel Kokmeeuwen waargenomen maar deze soort is, evenals in 1982, niet meer tot broeden gekomen. Het rapen van de eieren in de voorgaande jaren heeft dus zeker gevolgen gehad (in 1981 werden nog ca. 2000 eieren geraapt).
- Dwergmeeuw : Op 7-5, werd om 10.00 uur 1 juv. ex. in gezelschap van 4 Kokmeeuwen, overvliegend nabij het meeuwenven, waargenomen.
- Visdief : Op 7-5, 14.00 uur 2ex. vliegend richting meeuwenven.
- Holenduif : Op 7-5 in B (vak 8) 1ex. roepend en op 8-5 bij meeuwenven 1ex. in balts-vlucht.
- Bosuil : Op 6-5 in A om ca. 22.00 uur 1 mn. roepend. Deze vogel was gepaard. (te horen aan de zang). Op 7-5 1ex. in B.
- Ransuil : Op 6-5 werden er 2 waarnemingen gedaan in telgebied E, 1ex. in B en 1ex. in A. Ook op 7-5 werden nog 2ex. waargenomen, 1ex. roepend in C en 1ex. roepend in D bij de hoofdwijk. De laatste waarneming was zeer dichtbij een van de waarnemingsplaatsen in E op 6-5 en zal dus hetzelfde ex. betroffen hebben. Op 2-6 hoorde Jonkers 1ex. vlakbij Kamp 1. Deze soort broedt evenals in 1981 zeker met enkele paren in het reservaat. (nu min. 5-6 paar)
- Groene Specht : In 1981 slechts 1ex. gehoord. Deze keer viermaal 1ex. gehoord. We schatten 3 à 4 broedparen in het gebied aanwezig.

- Grote Bonte Specht: In vier vakken gehoord. In totaal zeker 6ex. waarschijnlijk 7. (in 1981 ook waargenomen, maar niet vermeld hoeveel keer)
- KleineBonte Specht: In vak D op 8-5 een ex. gehoord. (vak 18)
- Oeverzwaluw : Slechts één exemplaar waargenomen bij het wandje van de afgraving in Kamp 1. Door D.A.Jonkers werden op 3-6 11 nesten in deze wand waargenomen. In 1981 werd het aantal nesten geschat op 10-26 stuks. Overigins zou het aan te bevelen zijn dat deze Oeverzwaluwenwand jaarlijks in maart opnieuw wat afgestoken wordt. Een verse en steilere wand is namelijk aantrekkelijker voor deze vogelsoort.
- Grote Lijster : Op 7-5 1ex. zingend in vak 21: 2ex. zingend in vak 22: 1ex. waargenomen in kamp 1.
Op 8-5 1ex. roepend in vak 14 en 17.
NB: voor deze soort is de opgave niet volledig.
- Tapuit : Op 6-5 5 mn. en 1 vr. in vak 4 op het grasland rondzwerfend. Op 7-5 4 mn. in vak 4 op grasland.
- Roodborsttapuit : De Roodborsttapuit werd in 3 telgebieden (A,B en C) aangetroffen. Op 6-5 een vr. en een paartje in A, in hetzelfde gebied werd ook op 7-5 en 8-5 een paartje waargenomen. In telgebied B zijn de meeste waarnemingen gedaan, namelijk op 5 verschillende plaatsen werd hier een waarneming gedaan, allen in het oostelijk deel van dit telgebied, dus in het open gedeelte van het reservaat. Op 7-5 1ex. en nog eens 3ex. bij elkaar in vak 9 en 1ex. bij vak 8. Op 8-5, opnieuw in B een mn. en een paartje. In C werd op 7-5 een paartje gezien (vak 15). Waarschijnlijk broedden er dus 9 tot 10 paar in het reservaat.
- Paapje : Het Paapje werd in 1981 niet gezien. Dit maal werden er 3ex. waargenomen. In gebied B werd een paartje waargenomen bij vak 7 en in A, eveneens op 7-5, nog 1ex.. Mogelijk broedden er dus dit jaar enkele paren in het reservaat.
- Nachtegaal : De Nachtegaal werd op 15 plaatsen waargenomen. Opvallend was dat, in tegenstelling tot de vorige keer, nu veel waarnemingen juist buiten het reservaat gedaan werden, voornamelijk aan de overzijde van de Helena-vaart en de Koolweg. De Nachtegaal kwam voor in alle telgebieden. (A,B,C, D,E).
- Blauwborst : In 1981 werd de Witgesterde Blauwborst 11 maal gehoord. Deze keer werden er 11 à 12 verschillende zangplaatsen vastgesteld.

- Sprinkhaanrietzanger : Er werden 22 tot 26 Sprinkhaanrietzangers waargenomen. In telgebied A, van 6-5 tot en met 8-5, op 5 verspreid van elkaar liggende plaatsen. In B werden 11 waarnemingen gedaan waarvan er verschillende vrij dicht bij elkaar zijn waargenomen. Omdat deze groepjes op dezelfde datum zijn geteld (2 gr. op 7-5 en 1 gr. op 8-5), zijn dit vermoedelijk toch verschillende exemplaren. Ook in C, D en E zijn er nog enkele waarnemingen gedaan resp. 3, 5 en 2. Een groepje van 3 ex. op de grens van C en D is door 2 verschillende telgroepen waargenomen zodat hier sprake kan zijn van dubbel waarneming. Van enkele waarnemingen is de exacte plaats niet bekend omdat de waarneming, op het gehoor, over grote afstand werd gedaan.
- Kleine Karekiet : In telgebied D werd 1 ex. waargenomen. Dit is opvallend weinig ten opzichte van andere vochtige plaatsen in ons land.
- Spotvogel : Op 8-5 één waarneming van 1 ex. zingend in vak 18.
- Braamsluiper : In A werd deze soort 3 maal waargenomen (1 ex. op 6-5 en 2 maal een ex. op 8-5). In B twee waarnemingen op 7-5 en ook nog een in D, op dezelfde datum. In 1981 werd deze soort niet waargenomen.
- Fluiter : De Fluiter is in alle telgebieden waargenomen. In alle gebieden twee maal. De waarnemingen in C en D liggen niet ver van elkaar en zijn op 7-5 en op 8-5 gedaan, mogelijk betreft dit dus in beide gevallen hetzelfde exemplaar.
- Grauwe vliegenvanger : Op 7-5 1 ex. fouragerend in vak 2. Op 8-5 2 mn. zingend in vak 22 en 1 ex. in vak B.
- Bonte vliegenvanger : Op 7-5 1 ex. in vak D.
- Staartmees : Op 7-5 5 paar in vak E. Op 8-5 7 paar in vak D. NB: Overige vakken niet geteld.
- Boomkruiper : Op 8-5 1 ex. zingend in vak B (weg no. 20)
- Geelgors : De Geelgors werd 14 maal waargenomen 1 ex. in A, 4 ex. in B, 5 ex. in C, 1 ex. in D en 3 ex. in E. Dit is dus veel meer dan in 1981, toen slechts 7 waarnemingen gedaan werden.
- Wielewaal : Het geluid van de Wielewaal is op veel plaatsen in het reservaat en vlak daarbuiten gehoord. In Totaal zijn er 43 tot 51 territoria vastgesteld. helemaal exact kon dit aantal niet vastgesteld worden omdat het verdragende geluid soms van veraf werd gehoord, waardoor de plaats geschat moest worden. Bovendien kunnen er enkele dubbeltellingen zijn. De verdeling over de telgebieden is als volgt: in A 12 tot 13 ex., in B 6 tot 8, in C 5 ex. in D 14 tot 17 en in E 6 tot 8 ex.. In 1981 werd slechts 23 maal de roep gehoord.

2.2 Overzicht aantal paren.

Overzicht van enkele soorten betreffende het aantal veronderstelde paren op grond van de twee inventarisatieweekenden.

Soort	22-24 mei 1981	6-8 mei 1983
1. Dodaars	-	2
Roerdomp	-	2-3
Zomertaling	-	+?
Buizerd	1-2	1-2
5. Sperwer	0-1	0-1
Havik	-	0-1
Torenvalk	0-1	1-2
Boomvalk	1-2	1-2
Waterral	2-3	12
10. Kleinste Waterhoen	-	5
Waterhoen	2-3	2-3
Meerkoet	+	5
Houtsnip	0-2	0-1
Wulp	10-13	15-20
15. Kokmeeuw	670-1005	-
Bosuil	1	1
Ransuil	0-4	5-6
Nachtzwaluw	0-1	-
Groene Specht	1	3-4
20. Grote Bonte Specht	+	6-7
Kleine Bonte Specht	-	0-1
Boomleeuwerik	0-2	-
Oeverzwaluw	10-26	11
Kramsvogel	0-1	-
25. Nachtegaal	20	15
Blauwborst	11	9
Paapje	-	+?
Roodborsttapuit	6	9-10
Sprinkhaanrietzanger	12	22-26
30. Kleine Karekiet	0-4	0-1
Braamsluiper	-	+?
Fluiter	-	+?
Grauwe Vliegenvanger	+	3-4
Bonte Vliegenvanger	-	2
35. Boomkruiper	-	0-1
Geelgors	7	13
Wielewaal	23	43-51

2.3 Soorten die in kaart gebracht zijn.

Dodaars	Grote Bonte Specht
Roerdomp	Kleine Bonte Specht(x)
Zomertaling(x)	Boomleeuwerik
Buizerd(x)	Roodborsttapuit
Sperwer(x)	Paapje
Havik(x)	Nachtegaal
Bruine Kiekendief(x)	Witgesterde Blauwborst
Blauwe Kiekendief(x)	Sprinkhaanrietzanger
Boomvalk(x)	Kleine Karekiet
Torenavalk(x)	Braamsluiper(x)
Waterral	Fluiter(x)
Kleinst Waterhoen	Grauwe Vliegenvanger
Houtsnip(x)	Bonte Vliegenvanger
Wulp(x)	Boomkruiper
Bosuil	Geelgors
Ransuil	Wielewaal
Nachtzwaluw	
Groene Specht	

In de bovenstaande lijst zijn alle soorten vermeld die op de verspreidingskaarten van bijlage A zijn weergegeven. Bij het interpreteren van de kaarten moet worden bedacht dat de gegevens zijn samengesteld aan de hand van telkens één weekend inventariseren. In een aantal gevallen kon derhalve het territorium niet exact gelokaliseerd worden en is deze "op gevoel" aangegeven. Van een aantal soorten zijn op de kaarten geen territoria, maar waarnemingsplaatsen aangegeven. In de tabel zijn deze soorten met een "x" aangegeven. Omdat betreffende soorten een vrij uitgebreid territorium hebben is een nauwkeurige plaatsbepaling te tijdrovend voor één inventarisatie-weekend.

Territorium of waargenomen in 1983
Territorium of waargenomen in 1981

2.4 Overige waargenomen vogelsoorten.

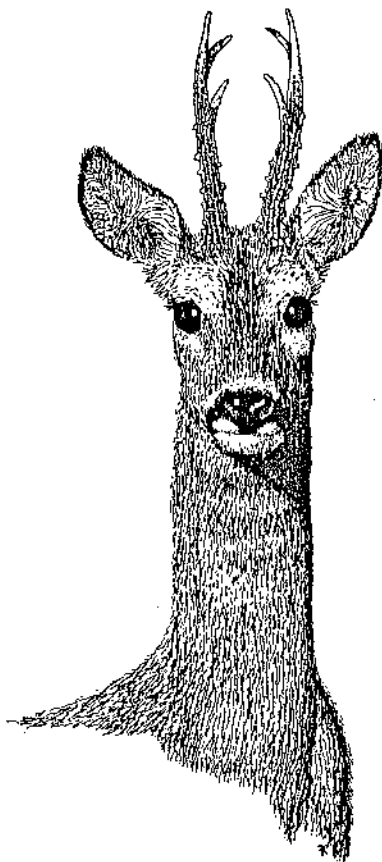
Wilde Eend	Boompieper	Fitis	Vink
Fazant	Witte Kwikstaart	Tjiftjaf	Huismus
Zilvermeeuw	Winterkoning	Koolmees	Ringmus
Zwarte Stern	Heggenus	Pimpelmees	Spreeuw
Houtduif	Zanglijster	Matkop	Zwarte Kraai
Tortelduif	Merel	Rietgors	Ekster
Turkse Tortel	Gekraagde Roodstaart	Groenling	Vlaamse Gaai
Koekoek	Roodstaard	Kneu	
Gierzwaluw	Zwartkop		
Boerenzwaluw	Tuinfluiter		
Huiszwaluw	Grasmus		

Een aantal soorten werden in 1981 wel goed gezien, maar zijn niet meer waargenomen. Dit zijn de volgende soorten: Ooievaar, Grauwe Gans, Zwarte Wouw, Scholekster, Tureluur, Groenpootruiter, Boomleeuwerik, Veldleeuwerik, Graspieper, Kramsvogel en Kauw.

3. Zoogdieren.

Tijdens het vogelonderzoek zijn er ook een aantal zoogdieren en sporen van zoogdieren waargenomen.

- Das : Op 6-5 werden Dassespooren gevonden in vak 4 op pad 9 en pad 15
- Vos : Op 7-5 Vosseuitwerpselen gevonden in vak A en een Vos gehoord rond 22.00 uur in gebied D.
Op 8-5 Vos gezien in gebied E en er een in dit gebied horen roepen; in D werden ook uitwerpselen gevonden.
- Bunzing : Op 7-5 1ex. gezien in gebied C.
- Spitsmuis : 1ex. gezien in vak 5.
- Ree : Op 7-5 17 Reeën gezien in de gebieden B,C,D en E.
Op 8-5 6 Reeën gezien in de gebieden C,D en E.

4. Nawoord.

We kunnen nu terugkijken op twee weekendinventarisaties respectievelijk in het derde weekend van mei 1981 en in het eerste weekend van mei 1983.

Bezien we de waarnemingen van beide inventarisaties dan zijn er toch enkele duidelijke verschillen.

Zo valt het op dat er in 1983 bij sommige soorten een zichtbaar hoger aantal territoria werd gevonden (Waterral, Wulp, Roodborsttapuit, Sprinkhaanrietzanger, Geelgors en Wielewaal). Voor een deel kan dit verband houden met de aanwezigheid van nog doortrekkende vogels (Wielewaal), voor een ander deel kan dit het gevolg zijn van de betere terreinkennis van de waarnemers.

Het weer tijdens beide weekenden speelt een ondergeschikte rol. Bij beide keren was het niet ongunstig te noemen, terwijl in 1981 het weerbeeld juist iets beter was.

Een tweede verschil tussen beide jaren is dat er het ene jaar bepaalde soorten wel gezien werden en het andere jaar niet of bijna niet.

Deze verschillen zijn waarschijnlijk alle te verklaren door de inventarisaties te bezien in relatie tot de aankomst en doortrek van vogels. In begin mei (1983) zullen sommige vogelsoorten nog op doortrek zijn en zich mogelijk niet blijvend in het gebied vestigen (Braamsluiper, Paapje, Fluiter). Eind mei kunnen deze soorten weer verdwenen zijn.

Andere soorten daarentegen die juist wat later in mei (1981) arriveren zullen daardoor in begin mei (gedeeltelijk) worden gemist (Oeverzwaluw, Kleine karekiet).

Voor een soort als de Geelgors is begin mei juist weer een optimale inventarisatietijd dan eind mei.

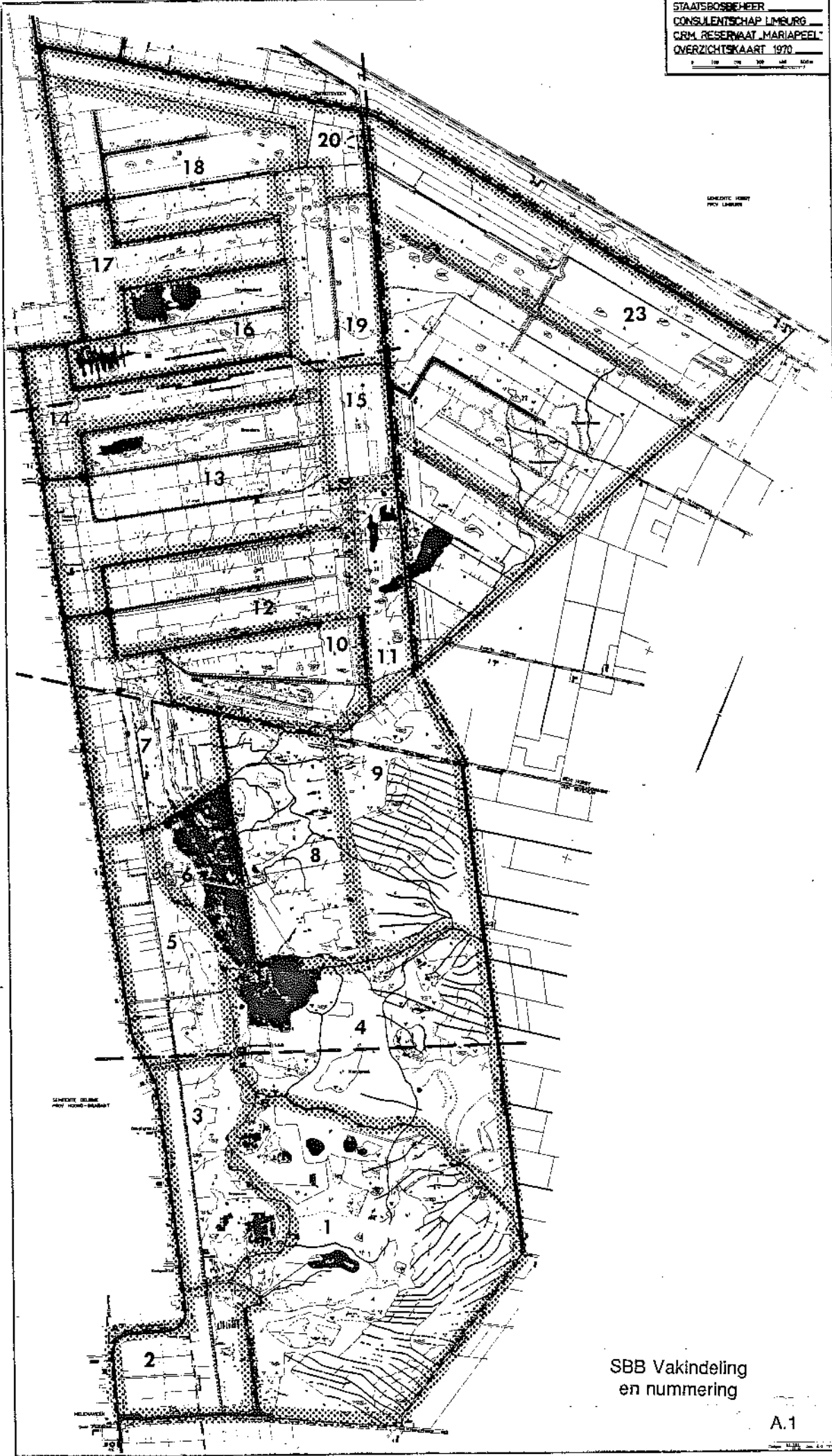
Ook dient te worden opgemerkt dat met het verdwijnen van de grote Kokmeeuwenkolonie andere vogels ter plekke of zijn teruggekeerd of nu beter (meer hoorbaar) zijn gaan opvallen (Dodaars, Zomertaling, Waterral, Sprinkhaanrietzanger). De bestrijding van Kokmeeuwen is op dit punt in ieder geval effectief geweest. Het blijft afwachten of ook de Zwarte Sterns zich weer zullen gaan vestigen.

Ten opzichte van 1981 zijn er in 1983 slechts twee soorten "achteruitgegaan" in aantal. Zo zakte de Nachtegaal van 20 naar 15 paar en de Kleine Karekiet hield het bij 0-1 paar (was 0-4 paar). Beide verschijnselen zijn mogelijk verklaarbaar door het tijdstip van inventariseren. Nachtegalen en vooral Kleine Karekieten kunnen eind mei nog volop arriveren in hun broedgebieden.

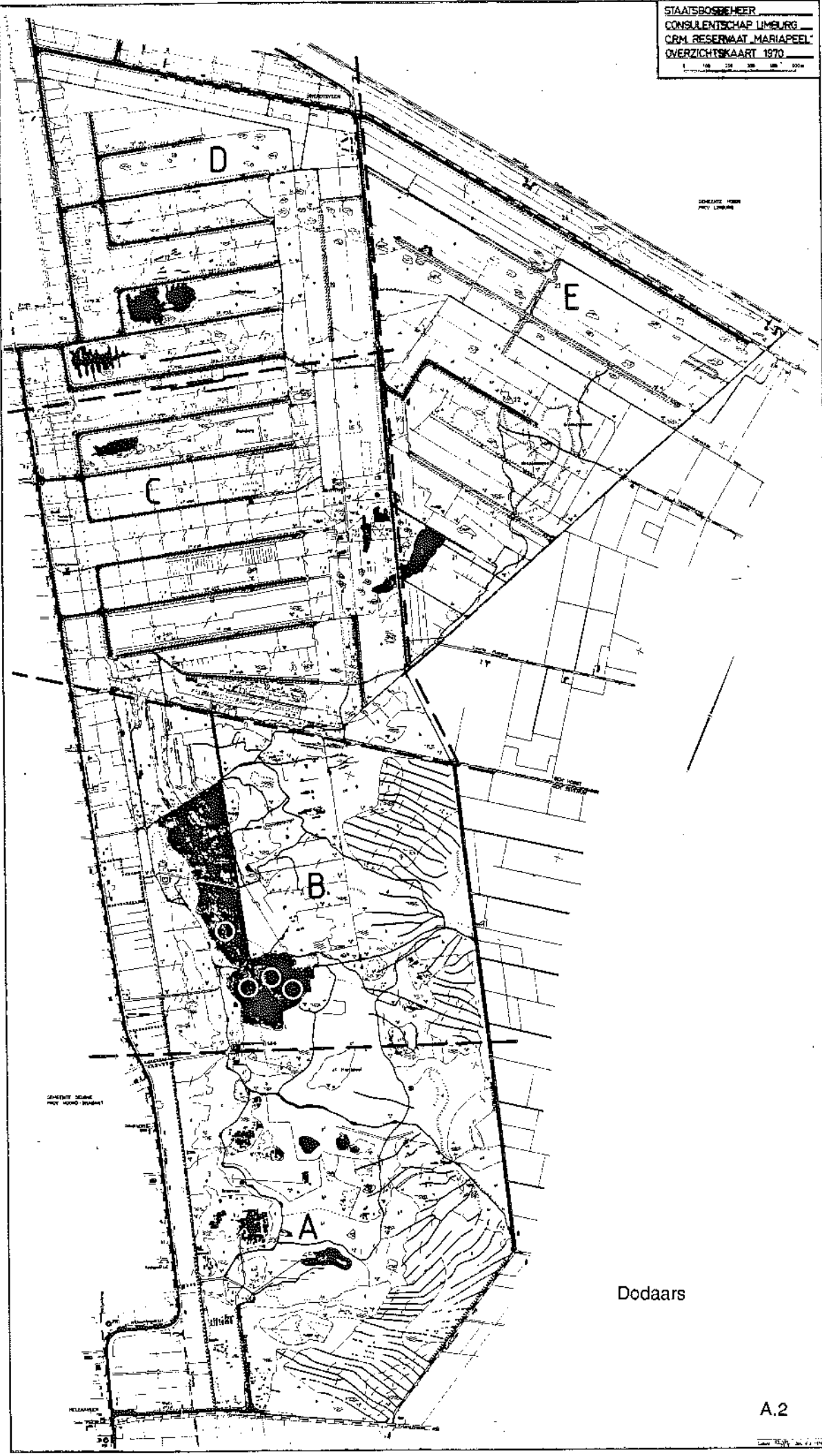
Interessant was in 1983 uiteraard de presentie van het Kleinst Waterhoen. Dat de mei-waarnemingen van deze soort in juni nog eens bevestigd konden worden bleek van groot belang te zijn om deze schaarse broedvogelsoort met zekerheid te kunnen noteren als broedvogel voor het gebied.

Bij de interpretatie van de waarnemingen is het noodzakelijk dat men zich het bovenstaande goed realiseert. Eveneens realiseer men zich dat het slechts om inventarisaties van één telweekend gaat. De gevonden aantallen zullen dus in de meeste gevallen minimum aantallen betreffen. Ook blijft de mogelijkheid aanwezig dat er soorten gemist zijn.

Indien er opnieuw een inventarisatieweekend georganiseerd wordt lijkt half mei een gunstige tijd. Naast de reeds in beide jaren onderzochte vogelsoorten is het interessant dan ook eens aandacht te schenken aan soorten als Boompieper, Gekraagde Roodstaart, Grasmus en de kraaiachtigen.

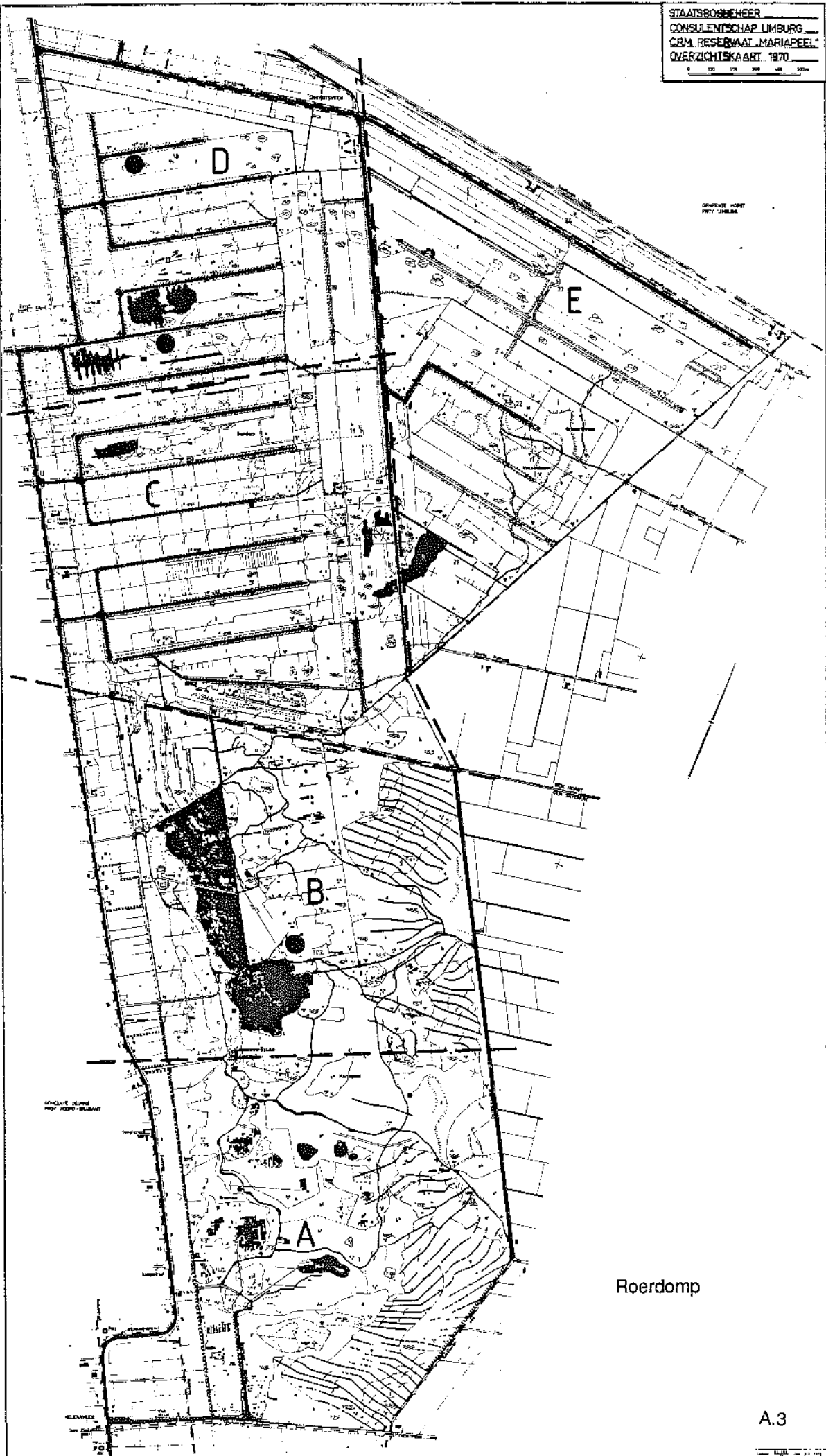
SBB Vakindeling
en nummering

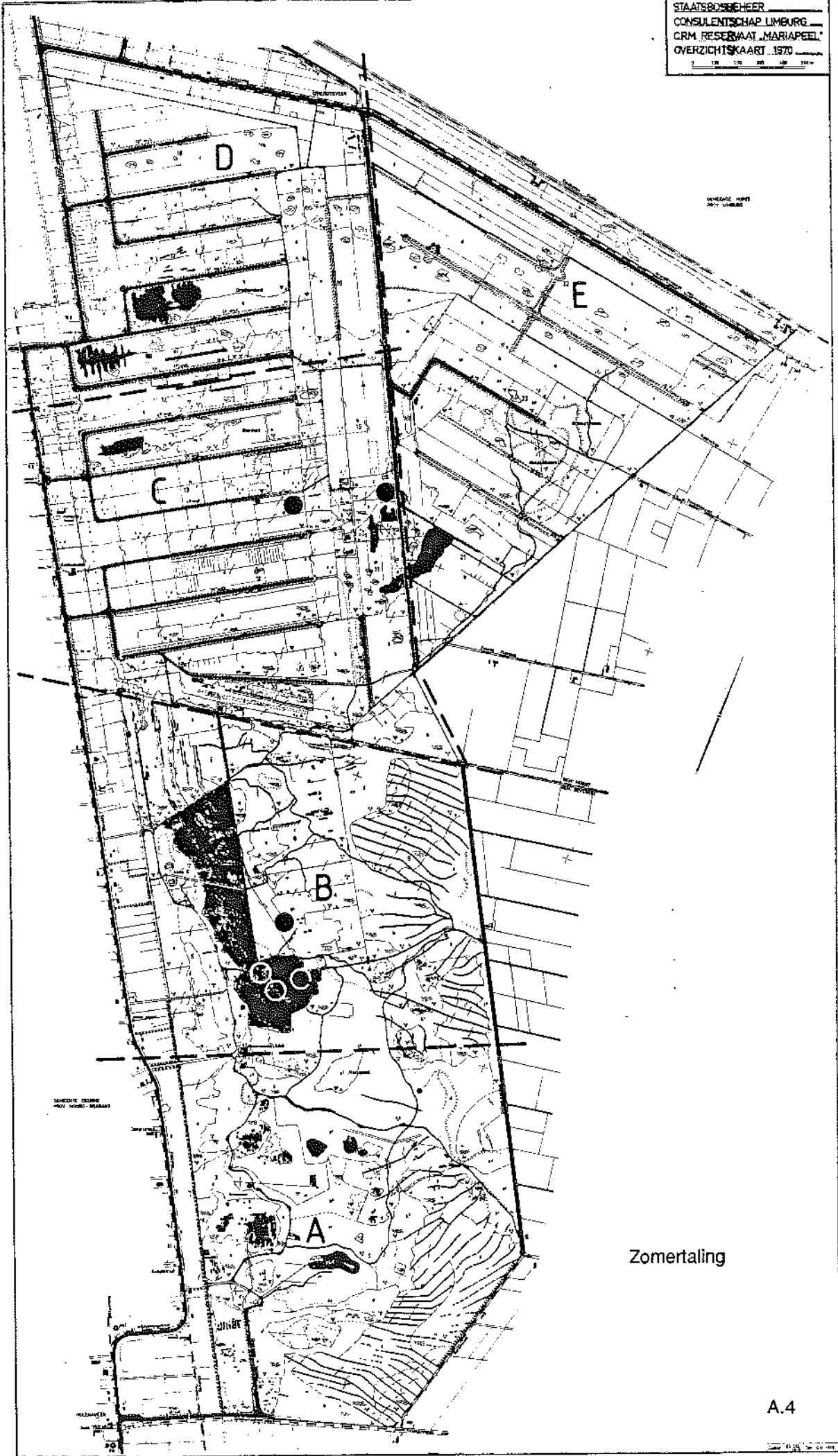
SCHALTE 1:000
M 1:5000

CEMENT-BAUW
MAY 1960 - 1961

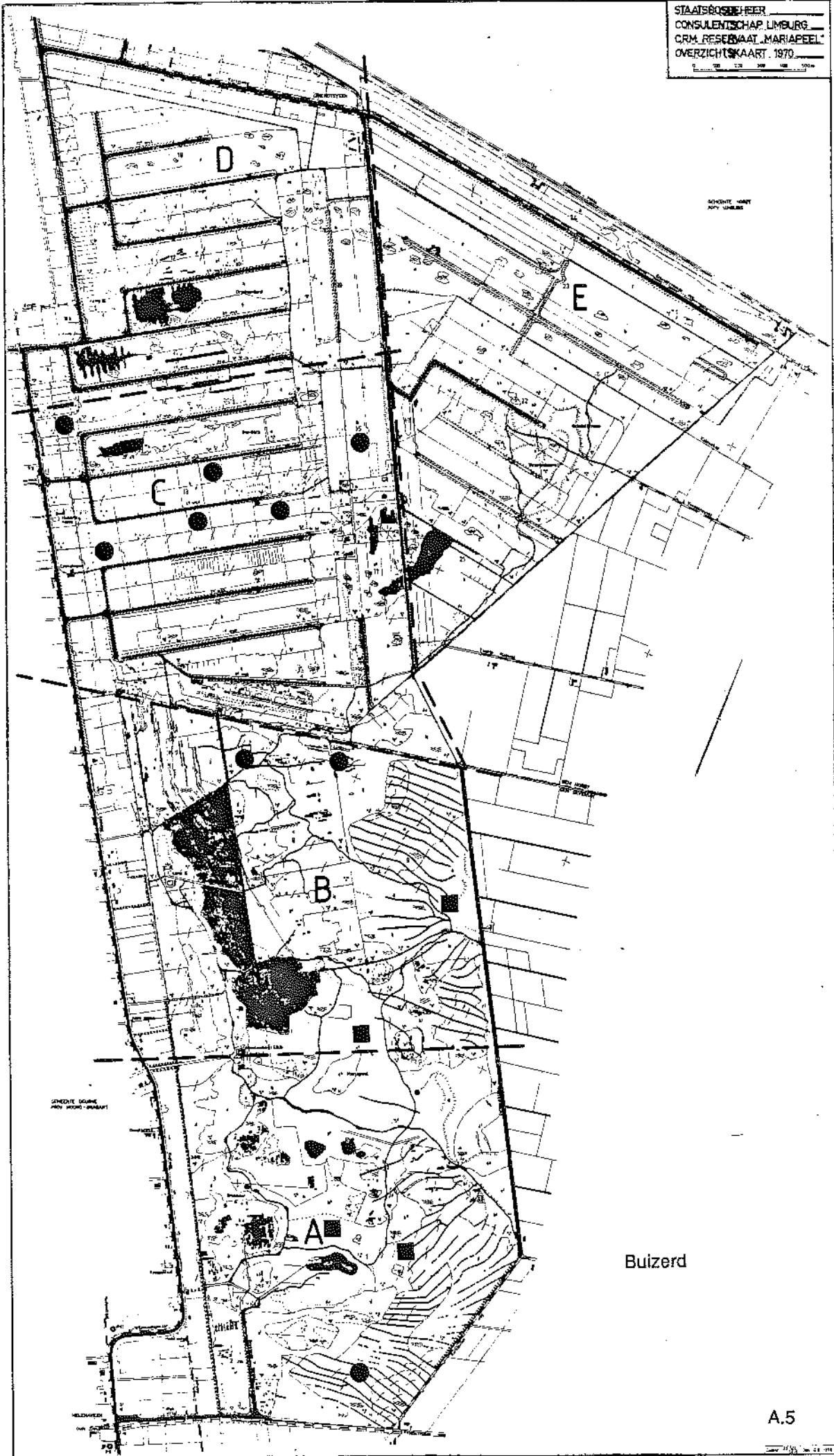
Dodaars

Roerdomp

Zomertaling

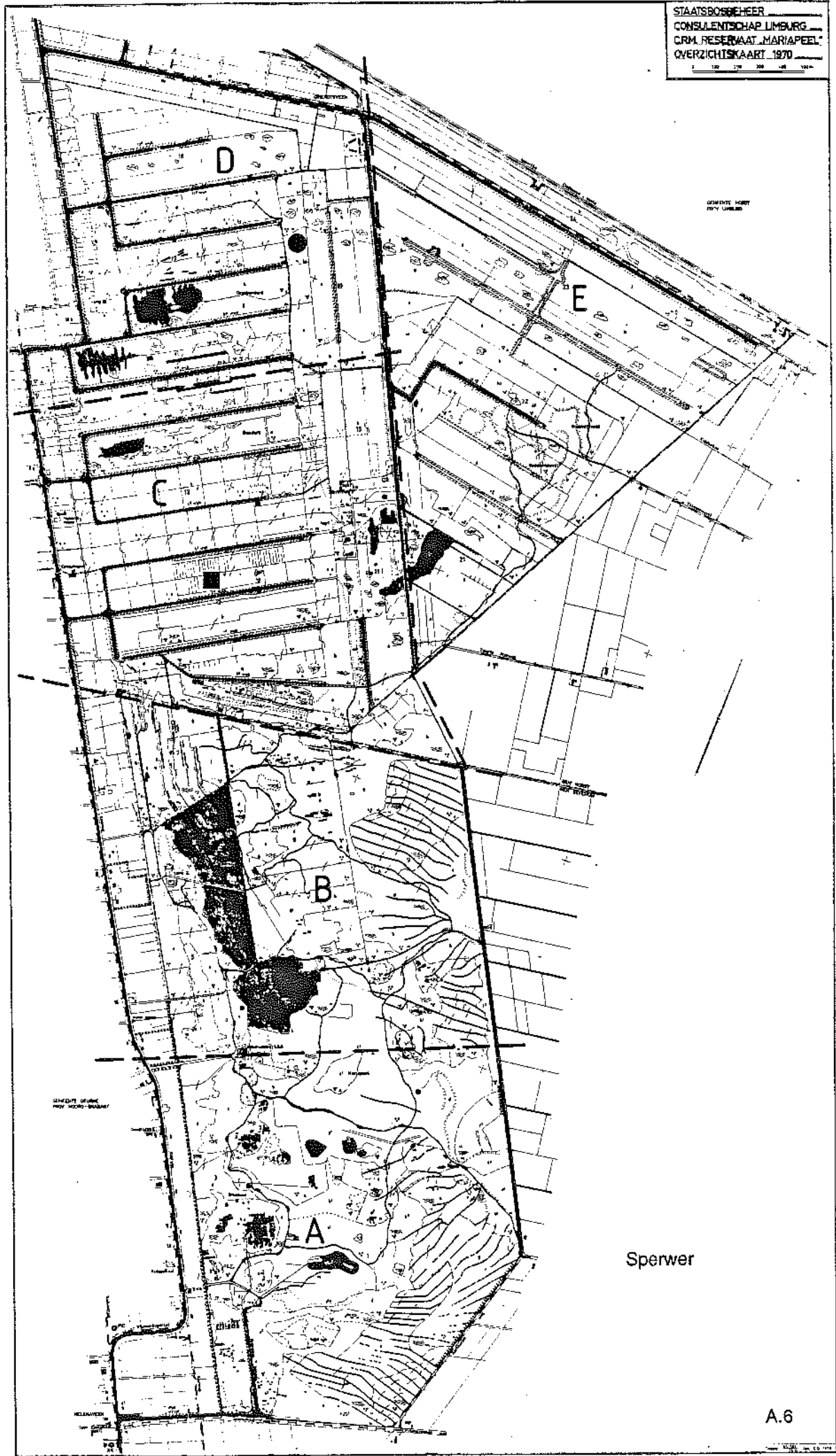

ADRESSE WAAR
HET LIGGEND

GENEERTE GROND
VAN 1800-1850

Buizerd

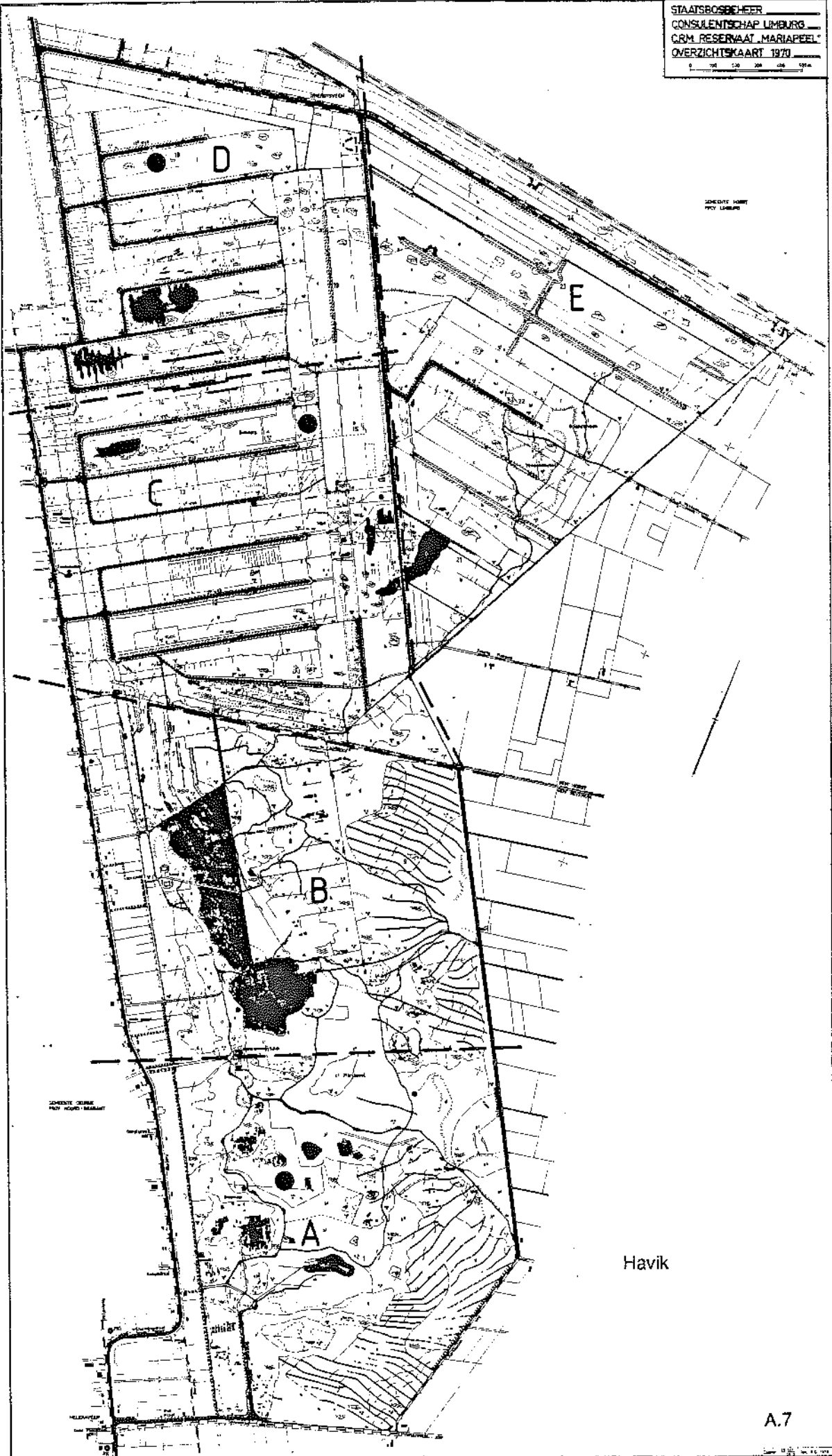
A.5

OPM. 1:5000
1970

Sperwer

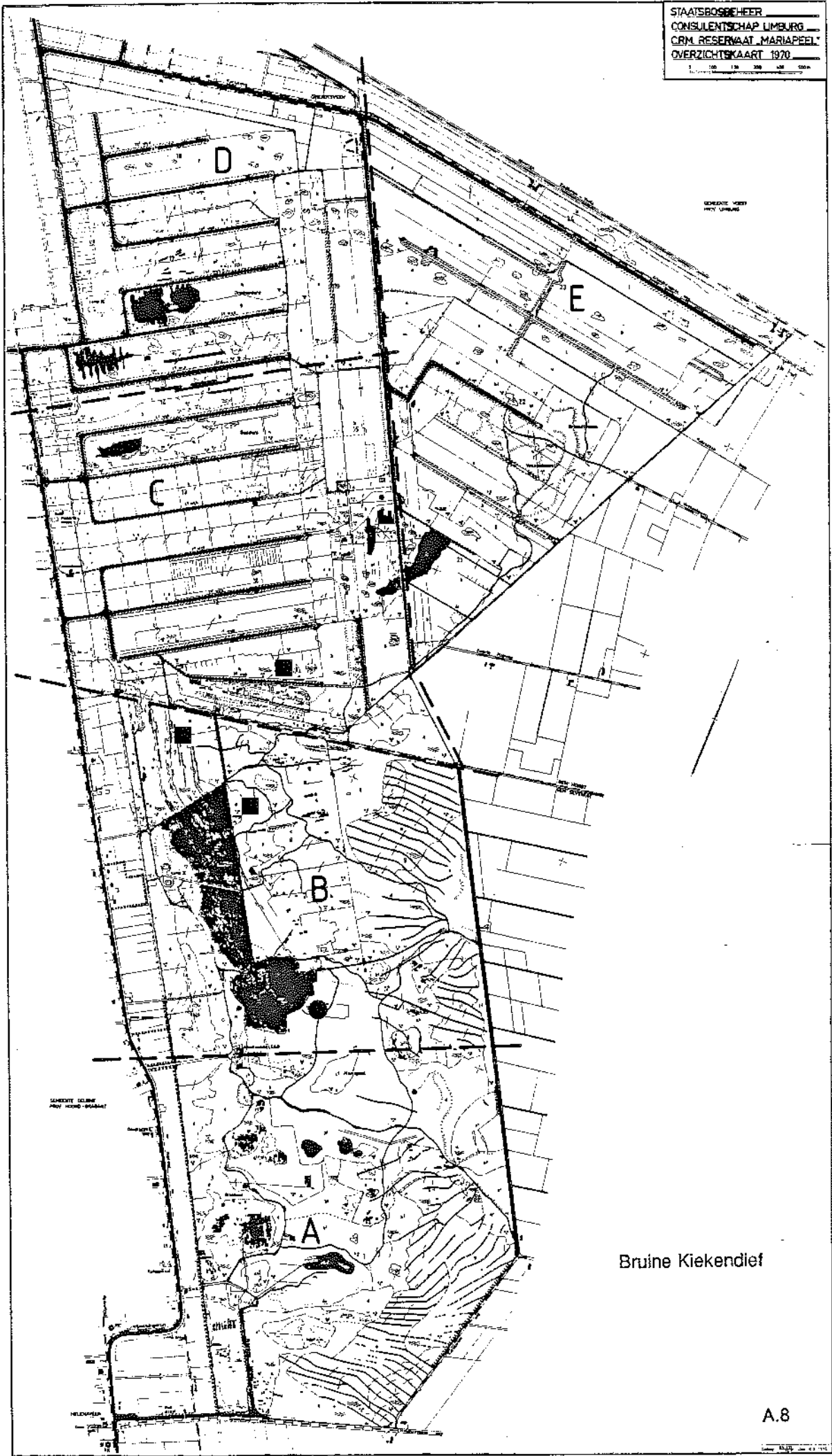
GEHELIJKE HAVIK
1973 LIMBURG

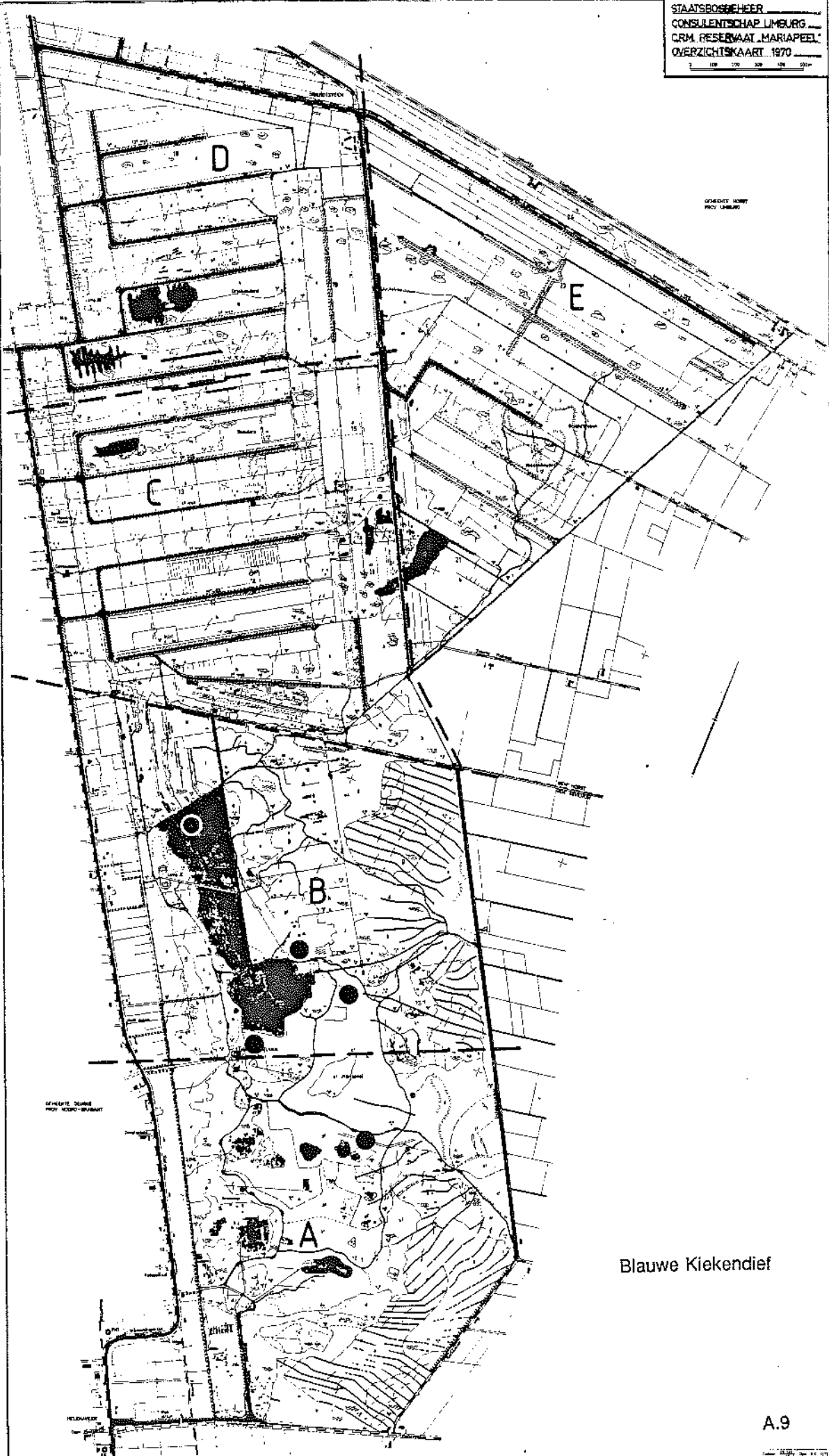
GEHELIJKE DEINKE
1973 HOOD-REKLAAR

HELDVANGEN
1973

Havik

Brune Kiekendief

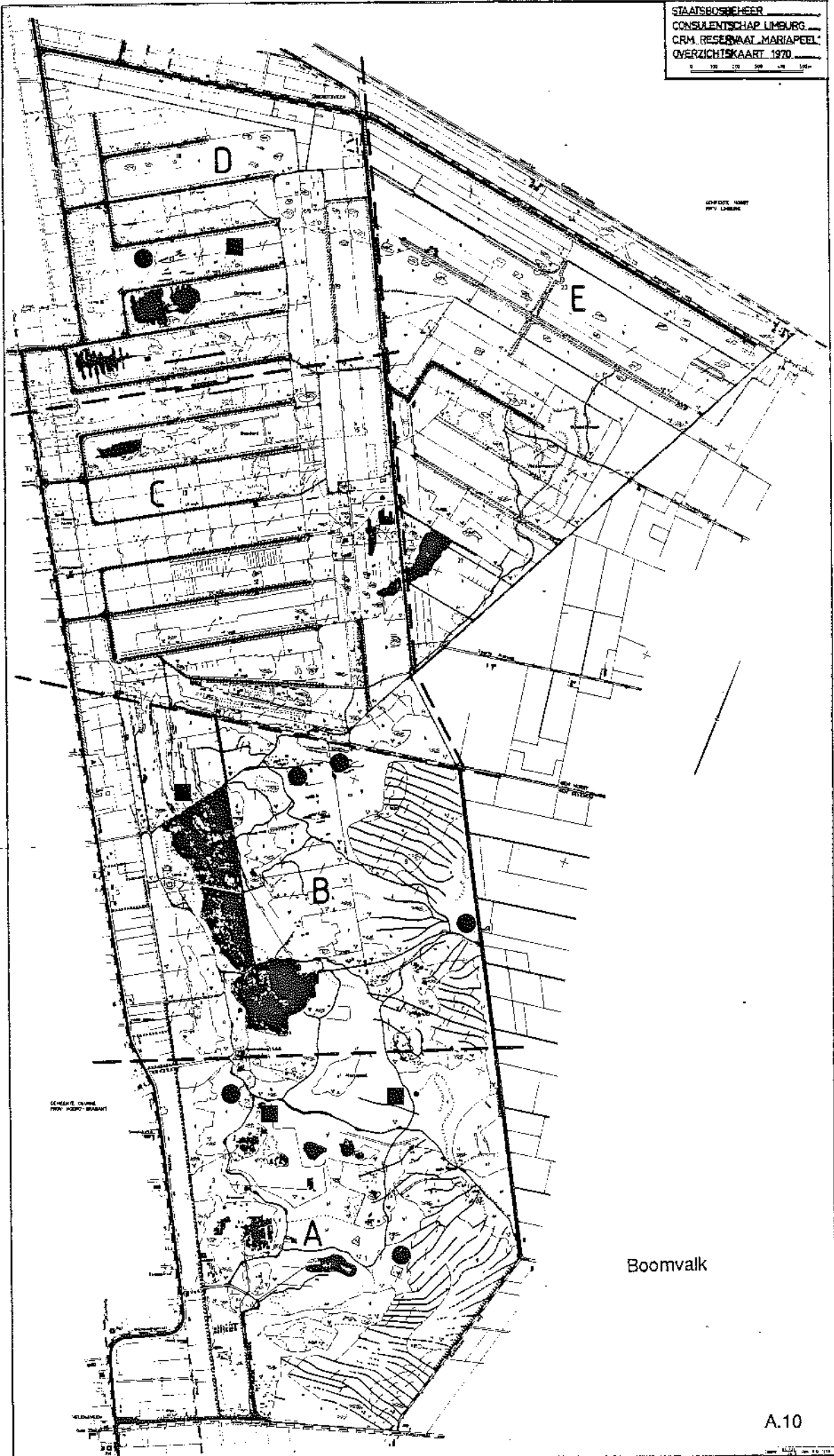

GRADIT 1:5000
PROJ. LIMBURG

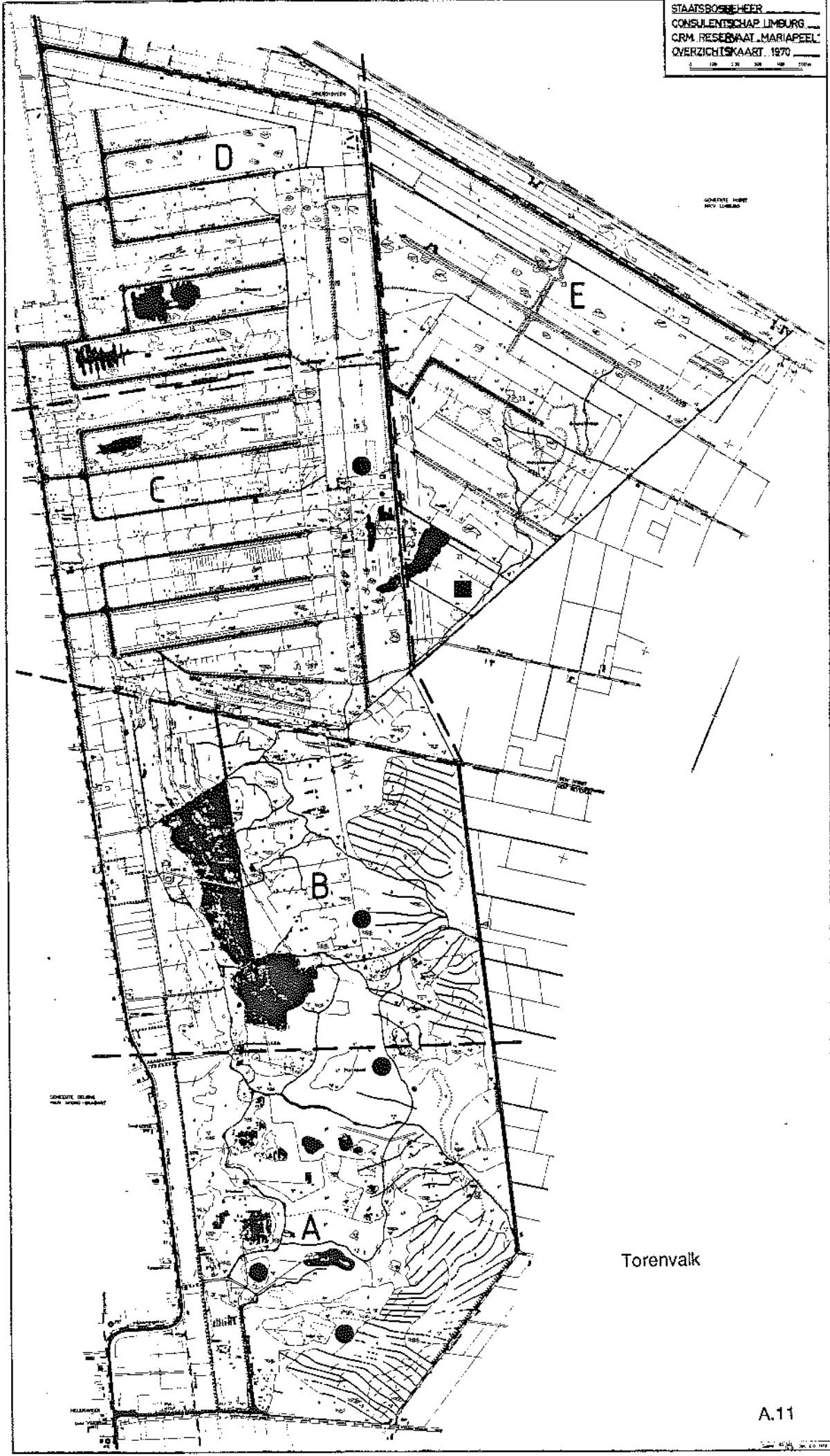
AFRICHT. BLAUWE
PROJ. WICHT-BRAND

Blauwe Kiekendief

GENEOTE NOMB
1970 LIMBURG

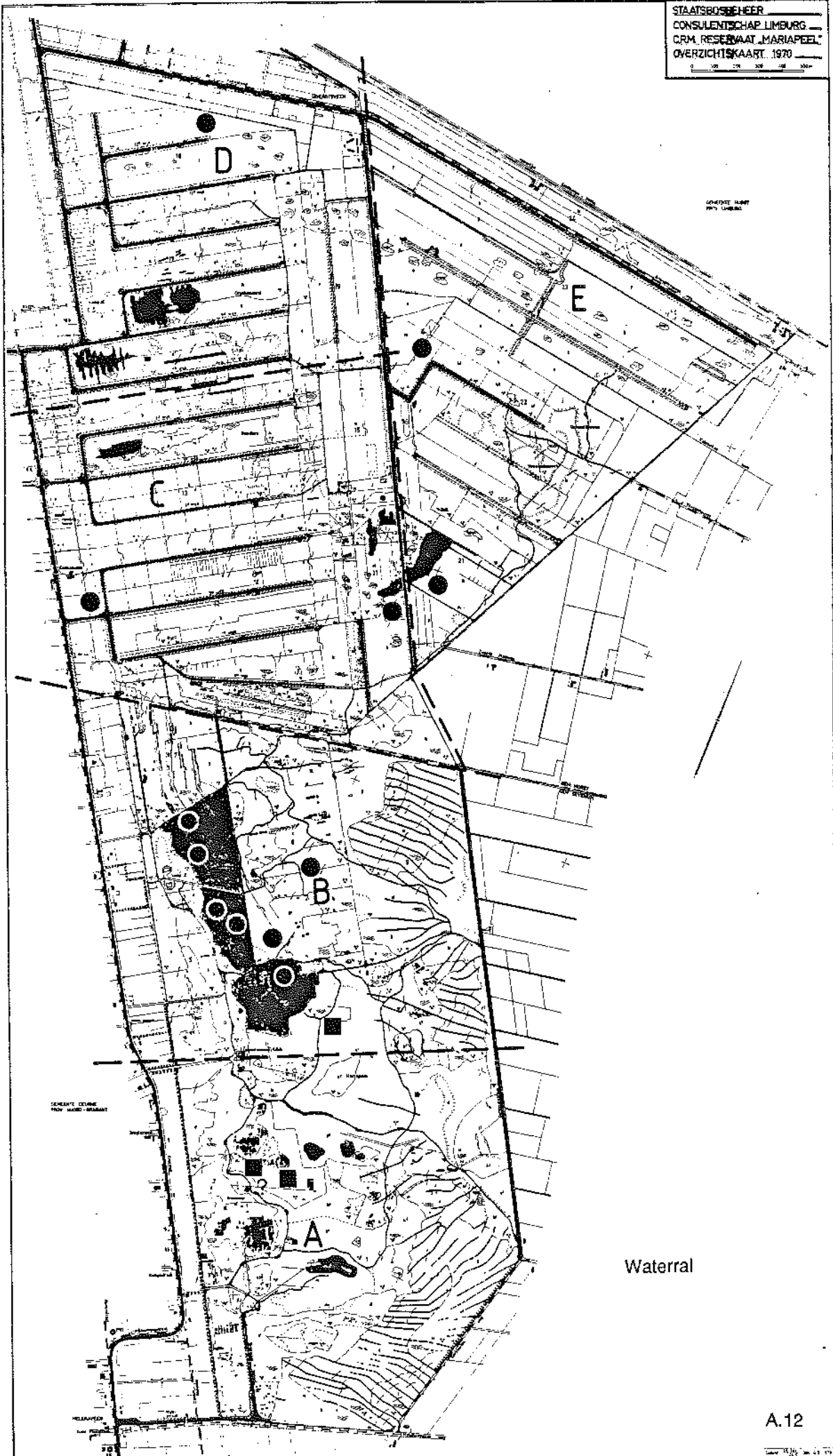

Boomvalk

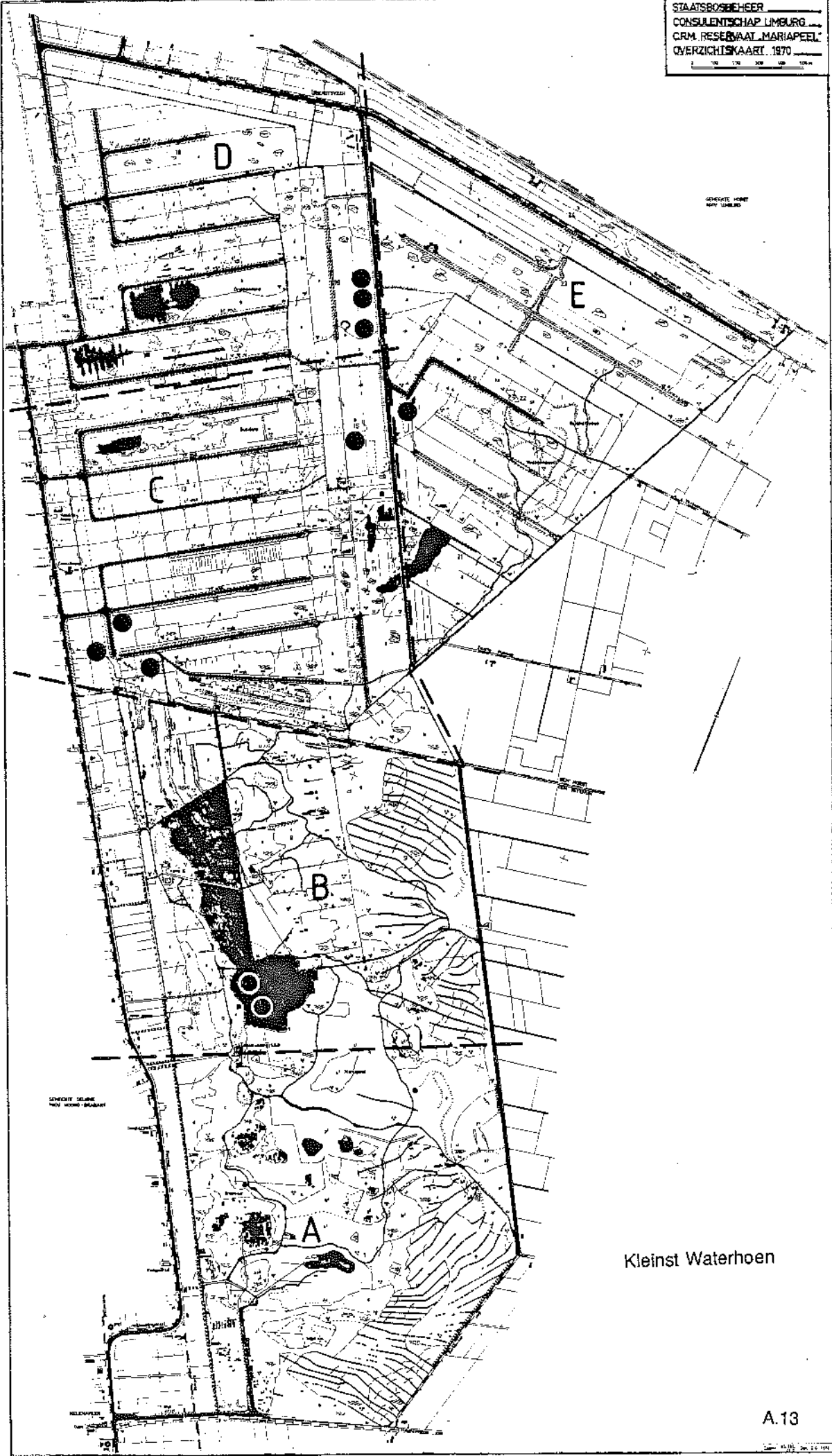

GOEDERTE HOORT
HOOFD LINDAAL

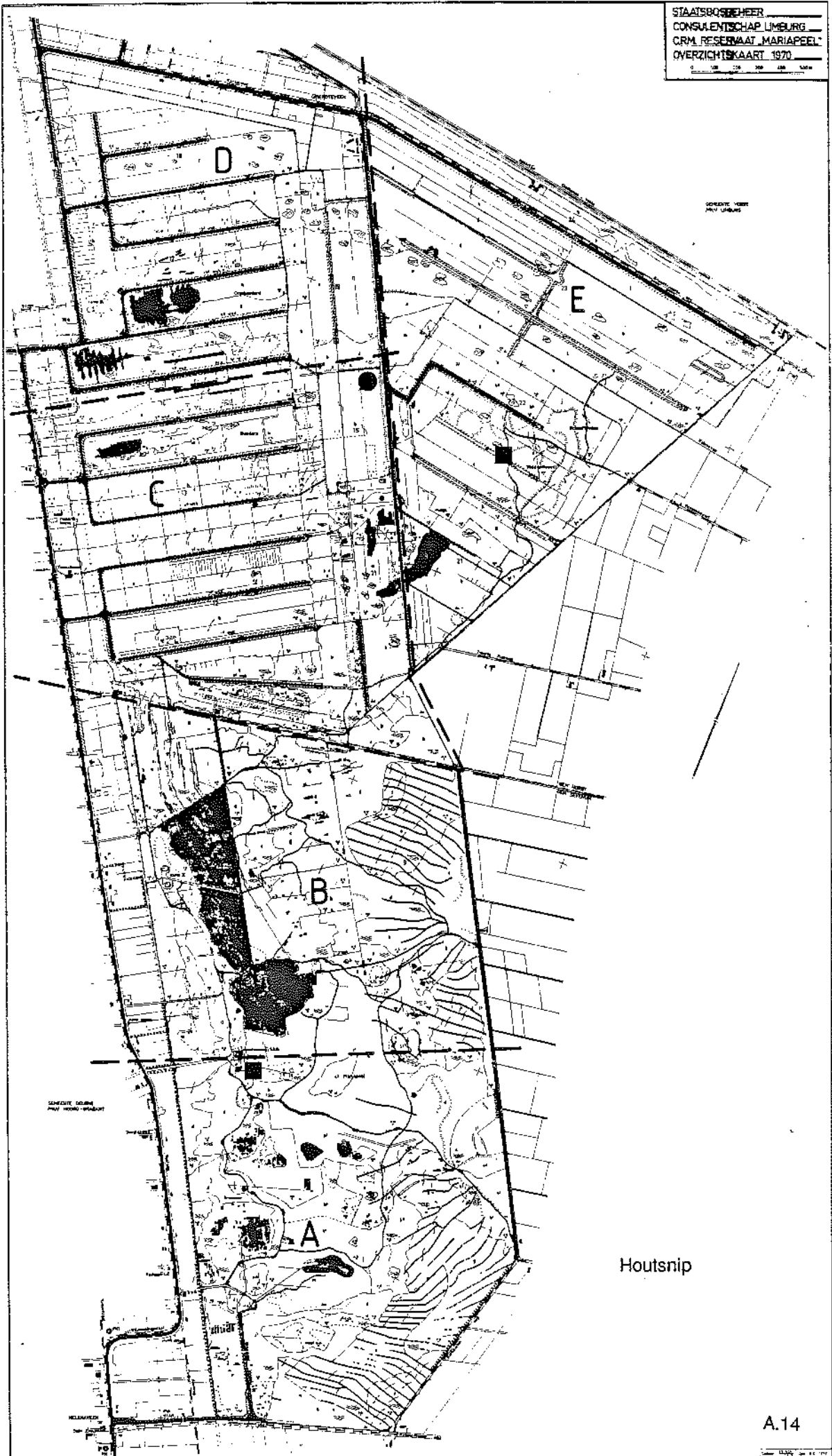
Torenvalk

Watteraal

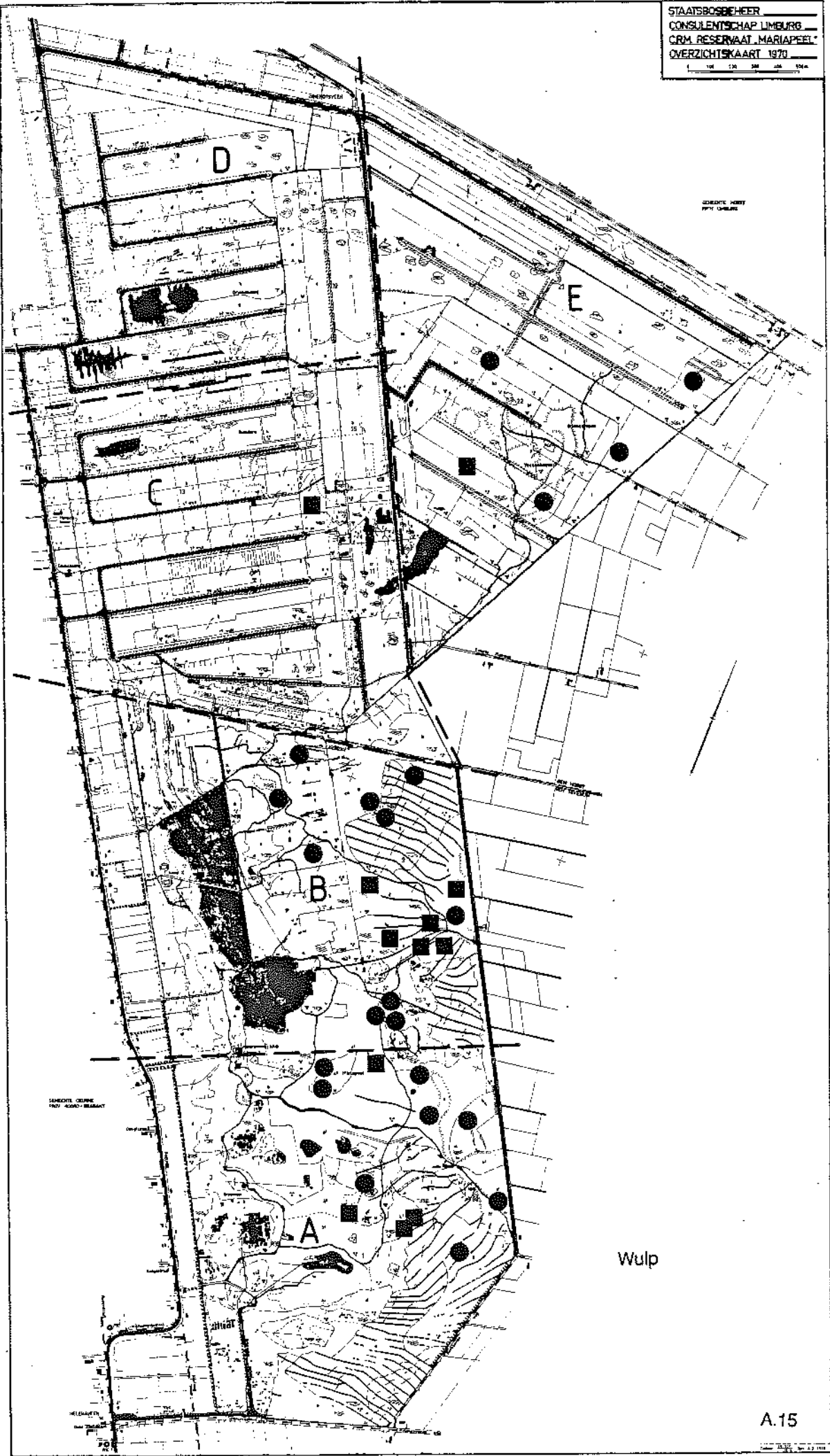

Kleinst Waterhoen

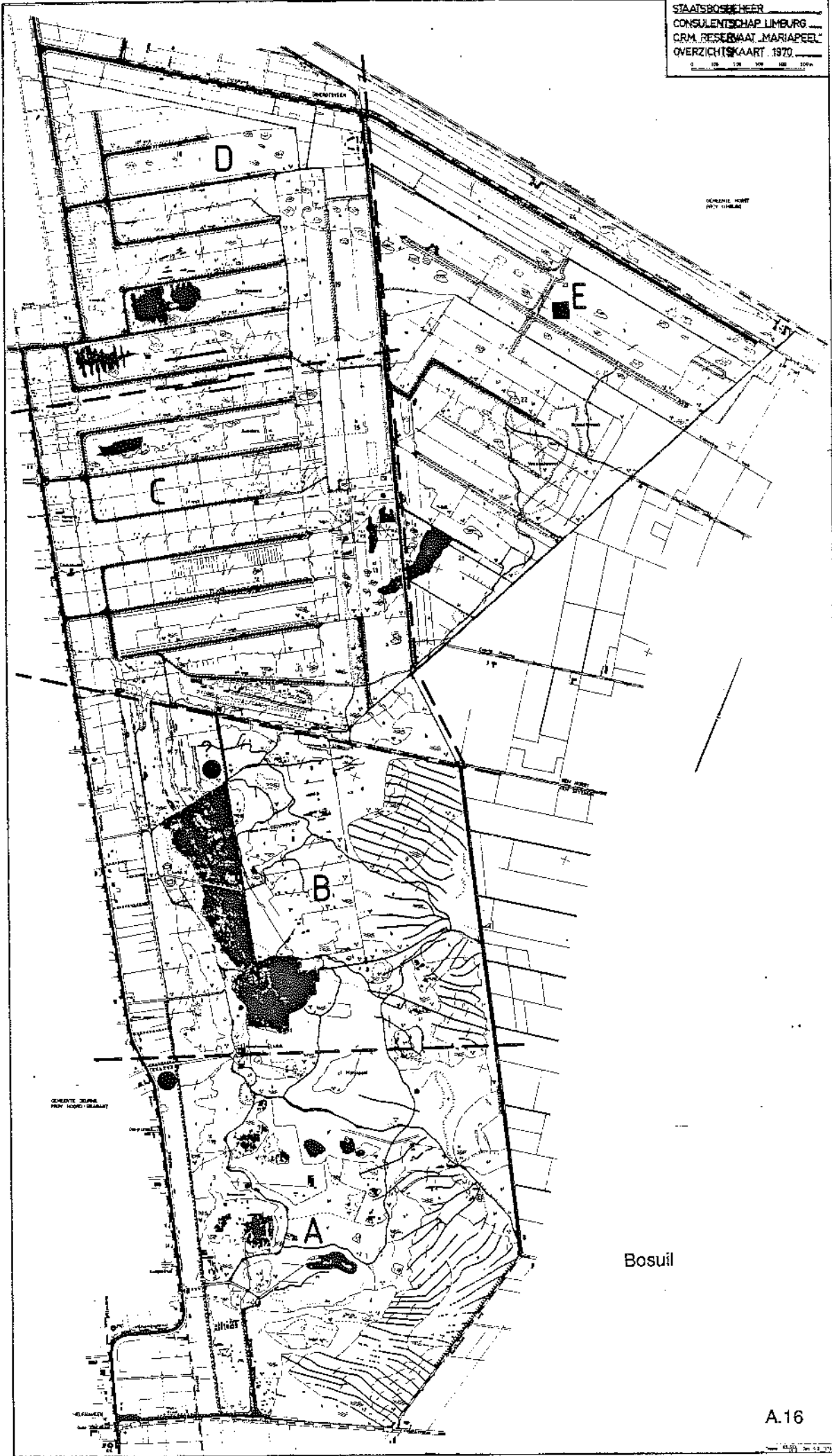

Houtsnip

SCHEDE 1000
1:10000

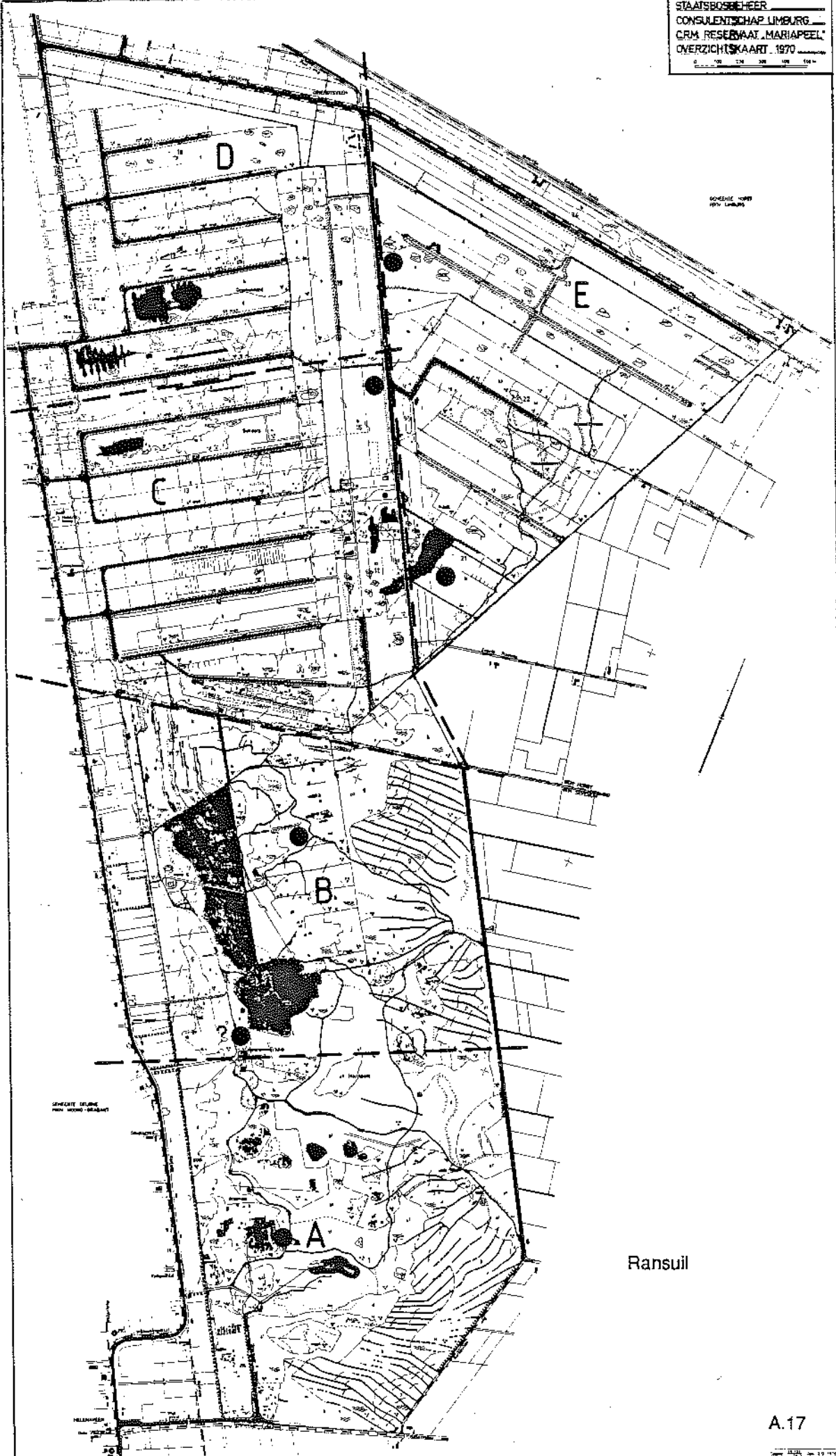
Wulp

MONNIE HOEFT
P. 171 G. 18. 19.

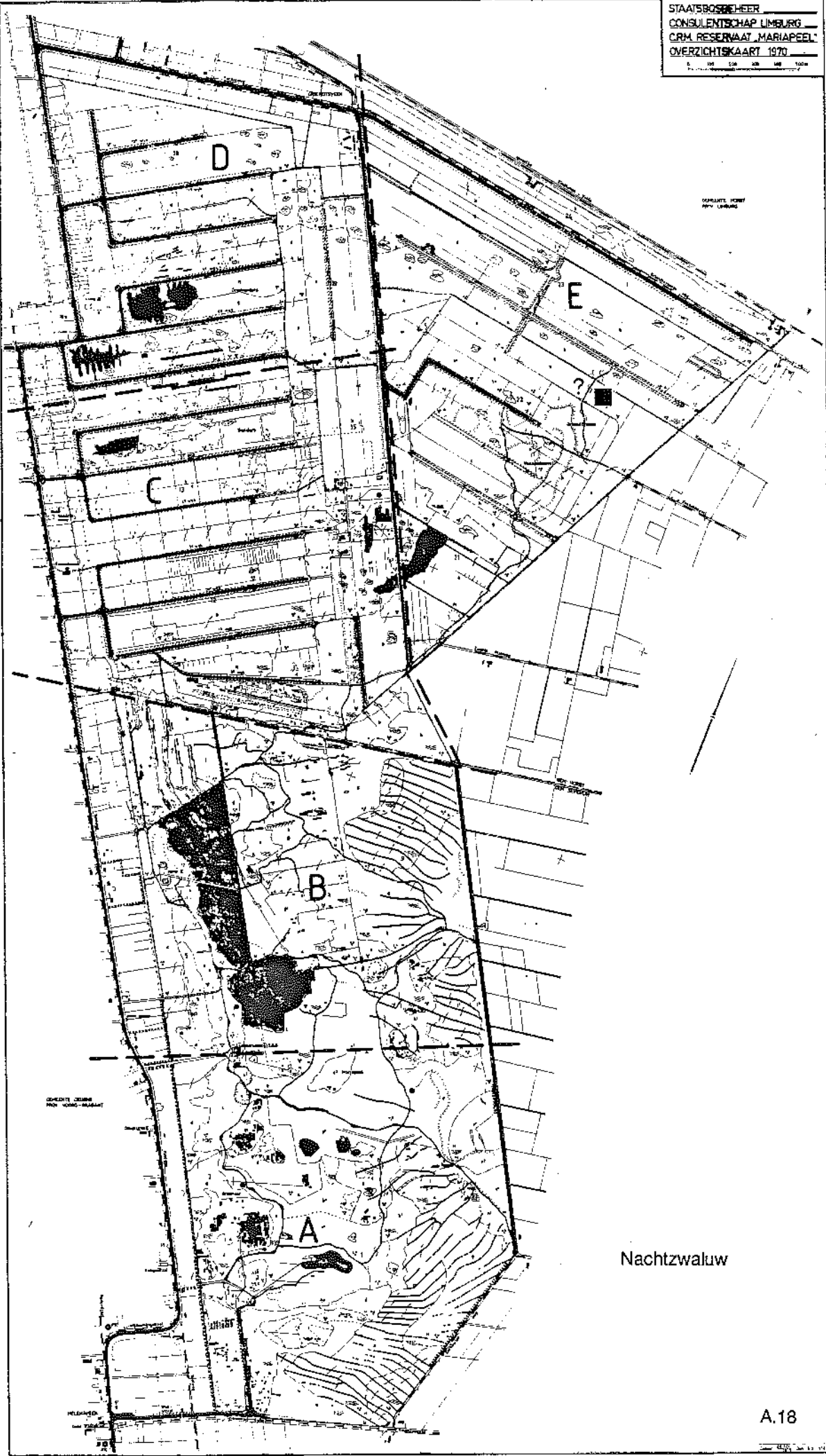
GROENDE RIJN
P. 171 G. 18. 19.

Bosuil

Ransuil

OPMAKING 1970
P.V. LIMBURG

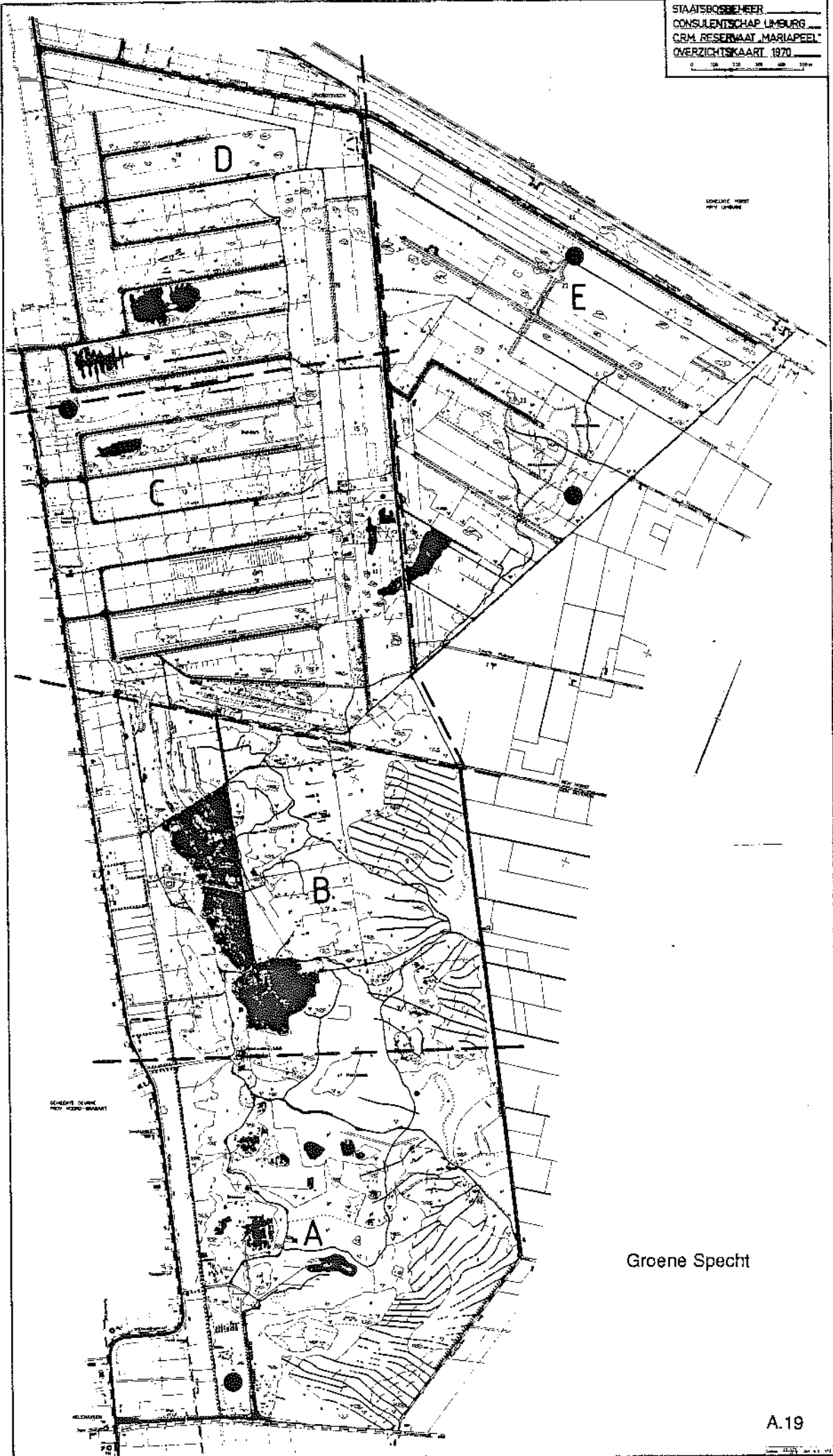

CONCENTR. DEUREN
NACH VORM-REGELING

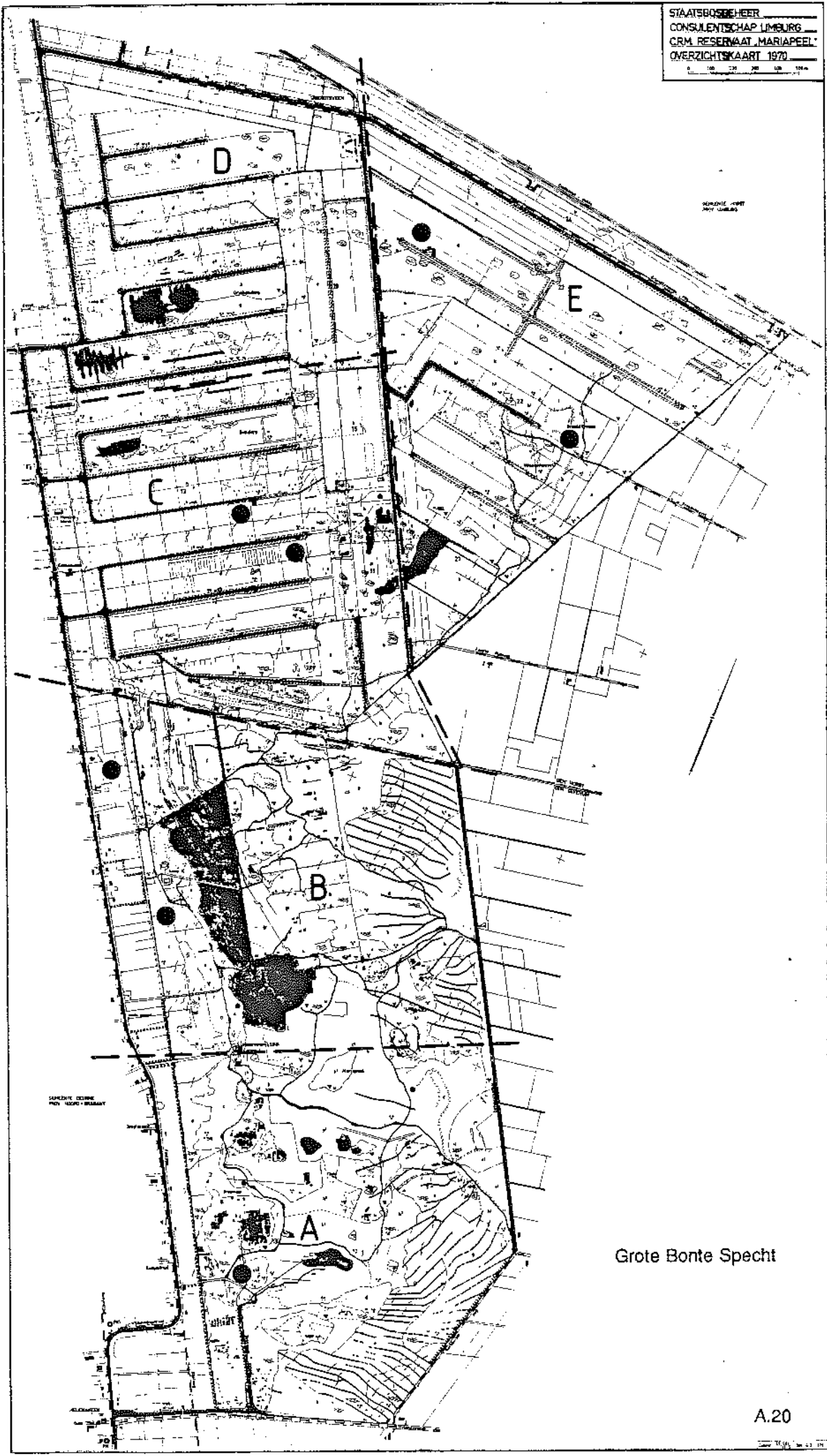
RECHENING

Nachtzwaluw

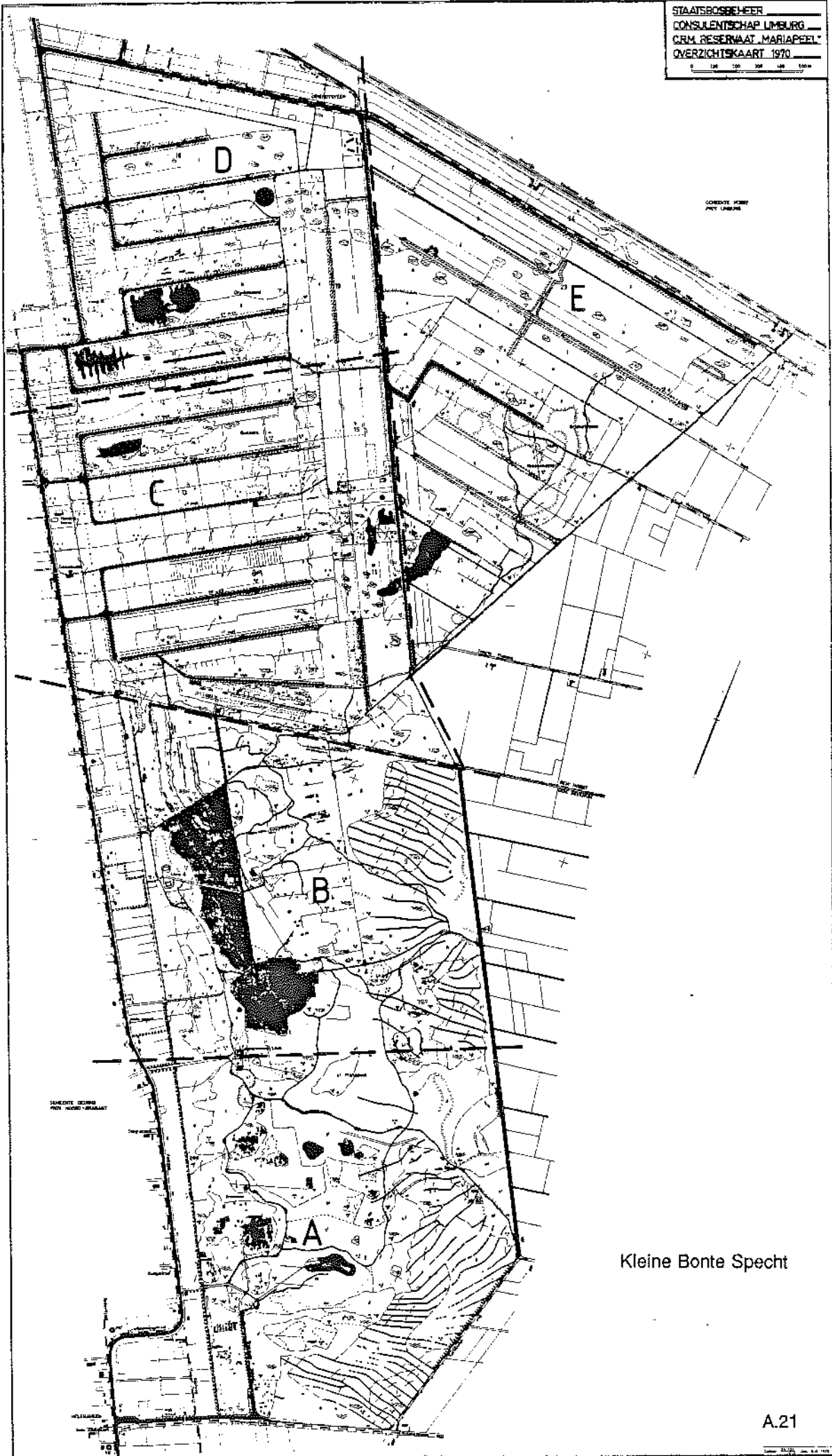
EGENDE HOOFD
1971 (1968)

Groene Specht

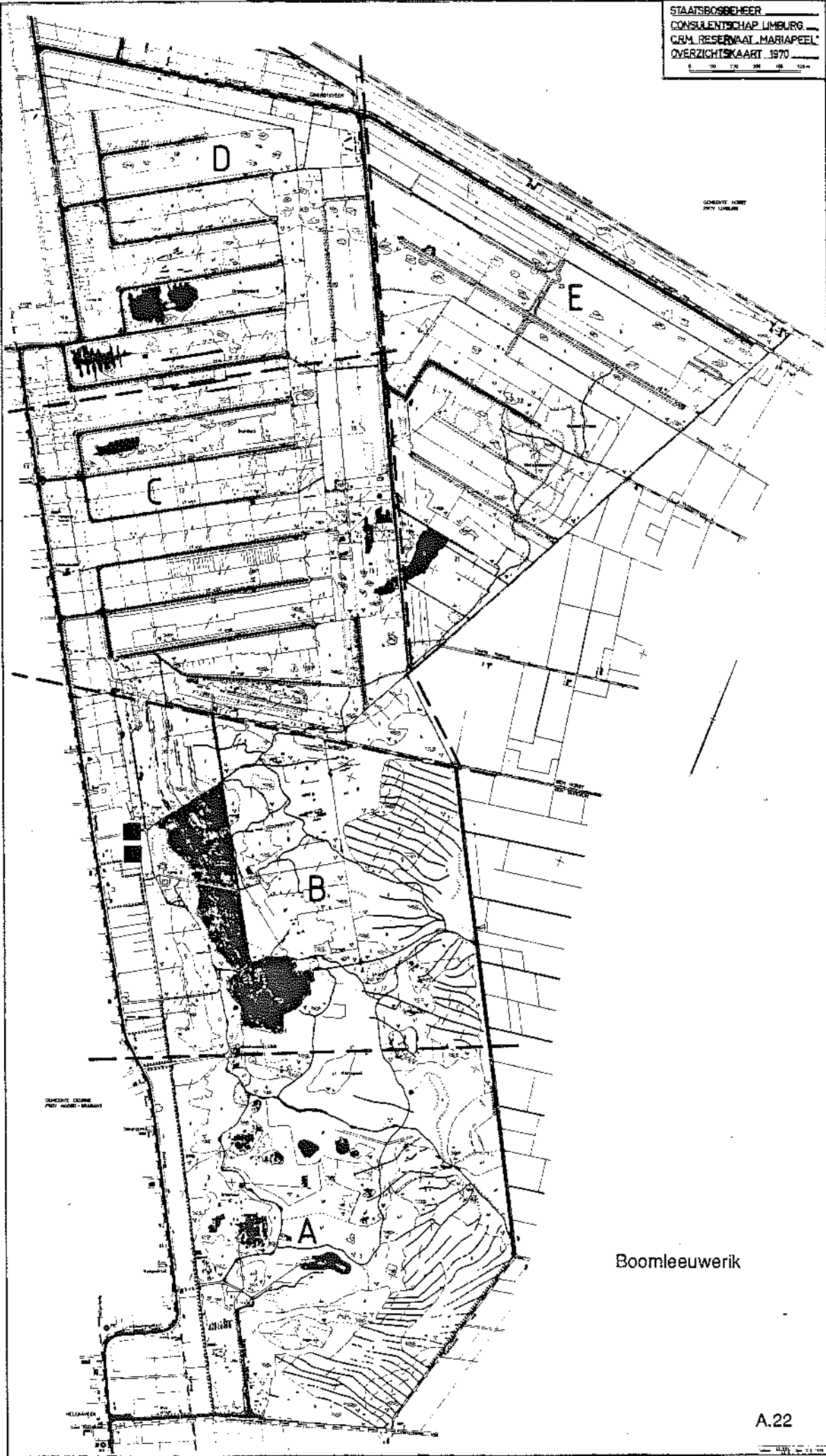

Grote Bonte Specht

Kleine Bonte Specht

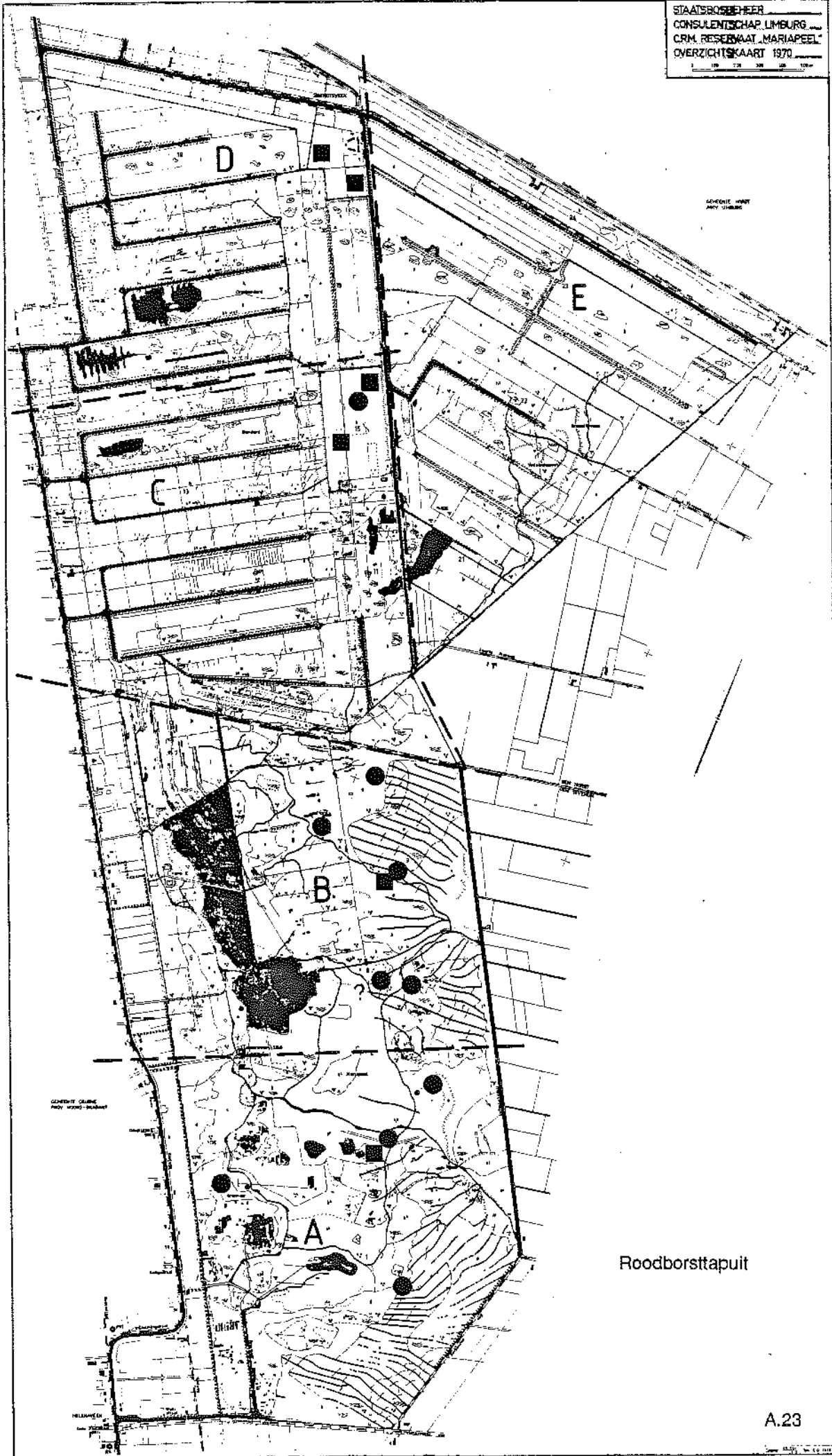
GEHEITE HOOFD
PROF. LIMBURG

GEHEITE OUBANG
PROF. HOOFD - MARAPPEL

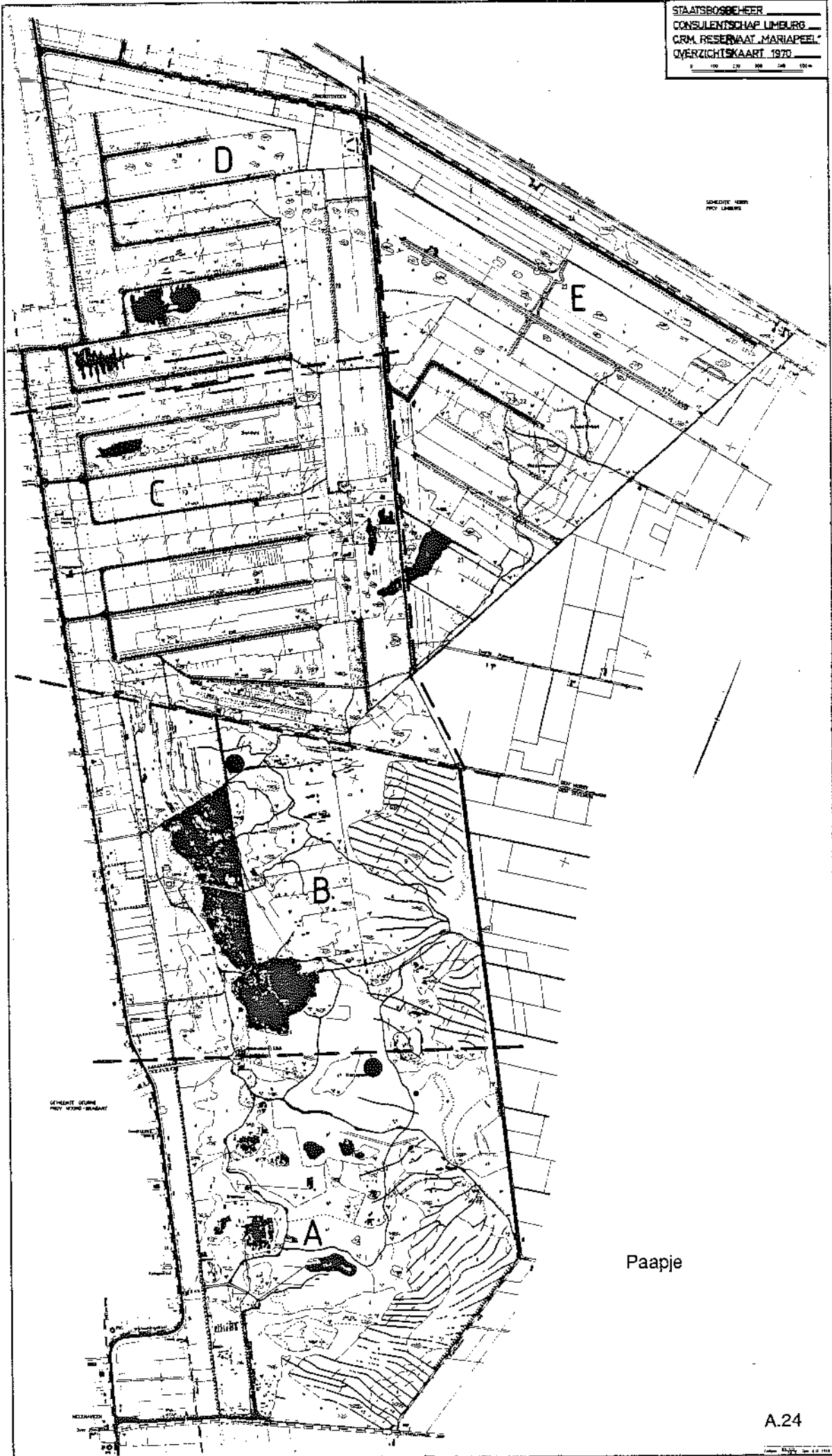
MELGAARDEN

Boomleeuwerik

Roodborsttapuit

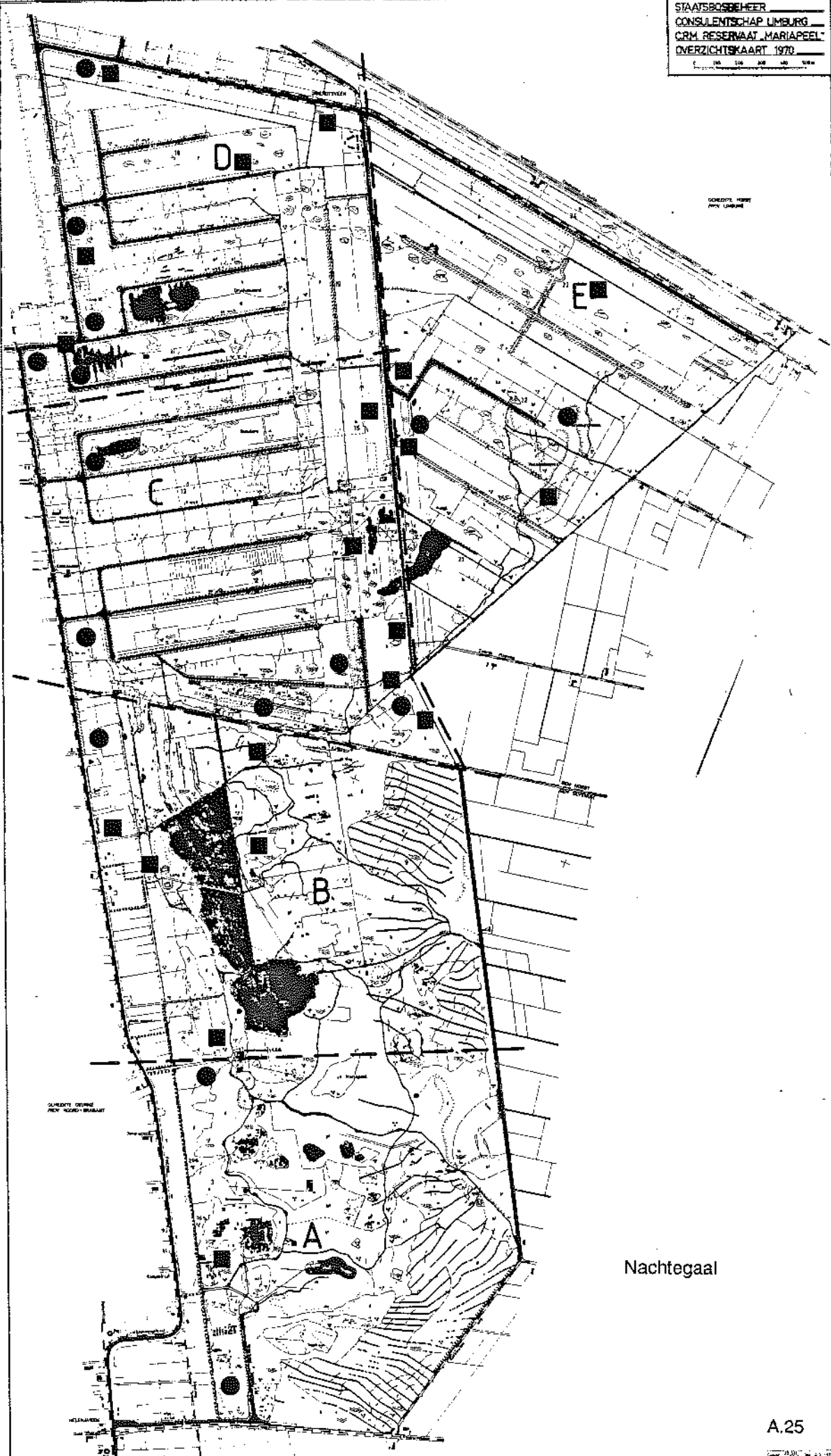
OPMAKING 1970
PROF. LIMBURG

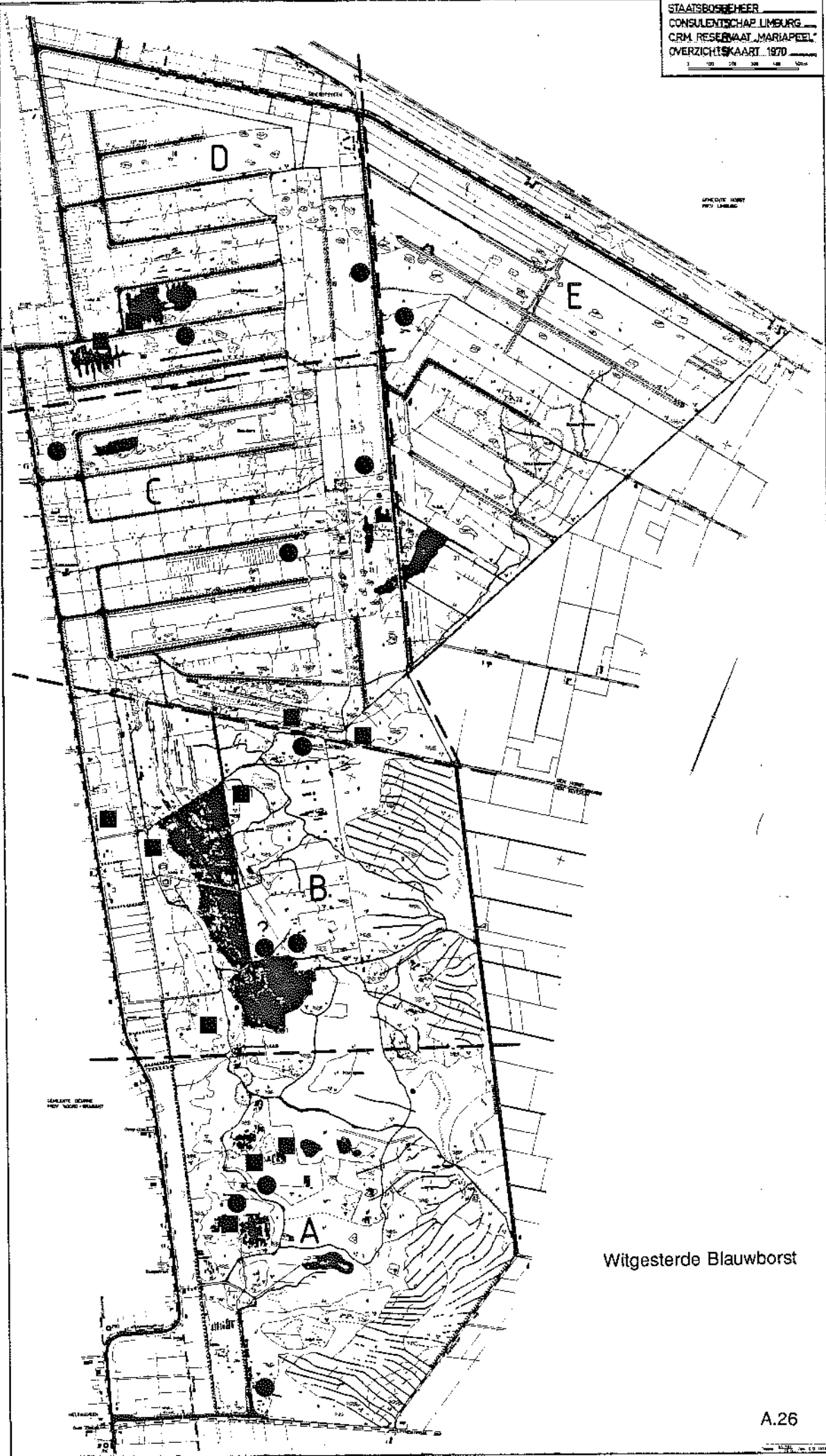
GENEHEIT GEWONE
PROF. WIND-REINART

KOLN-REINART

Paapie

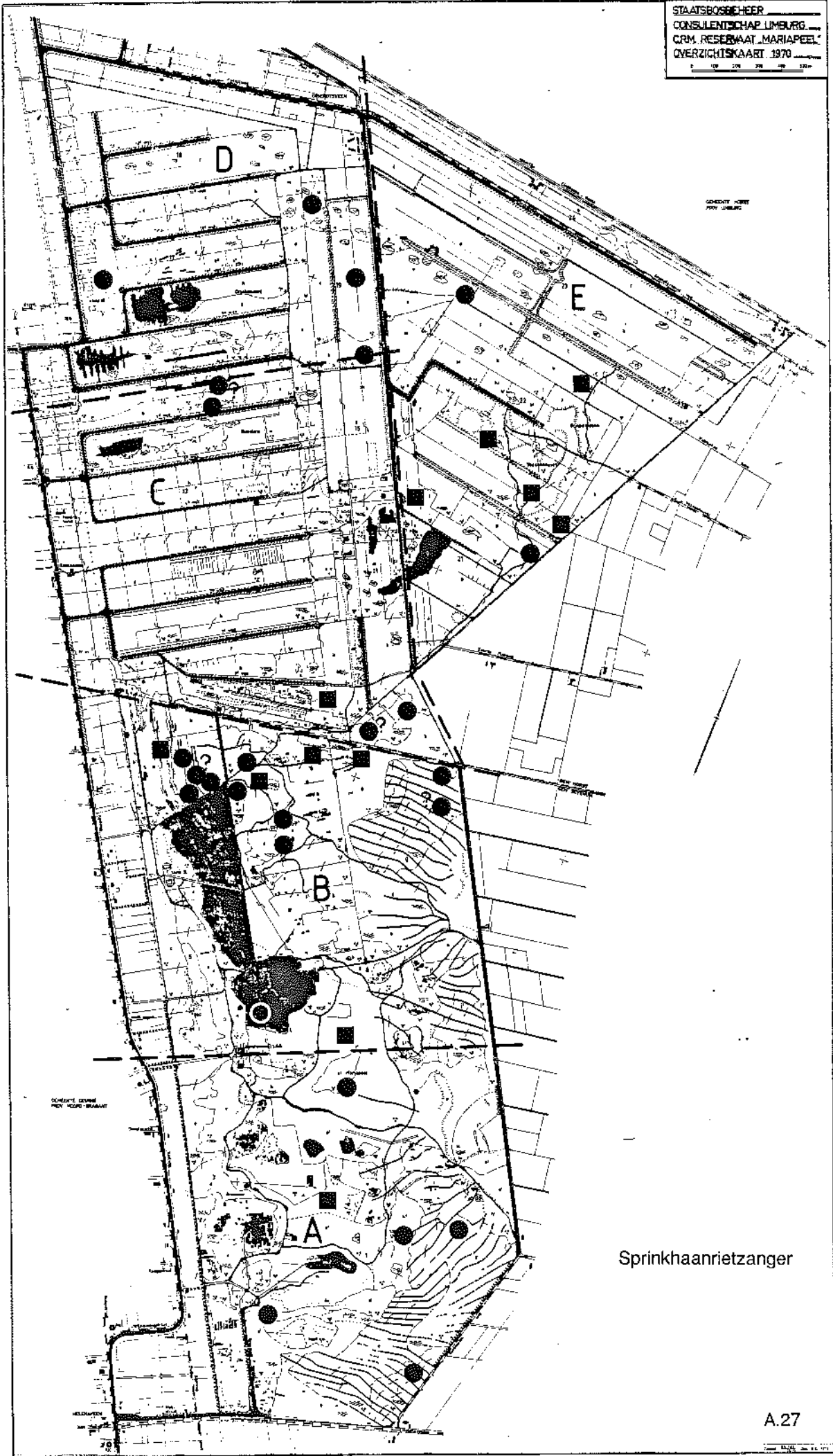
Nachtegaal

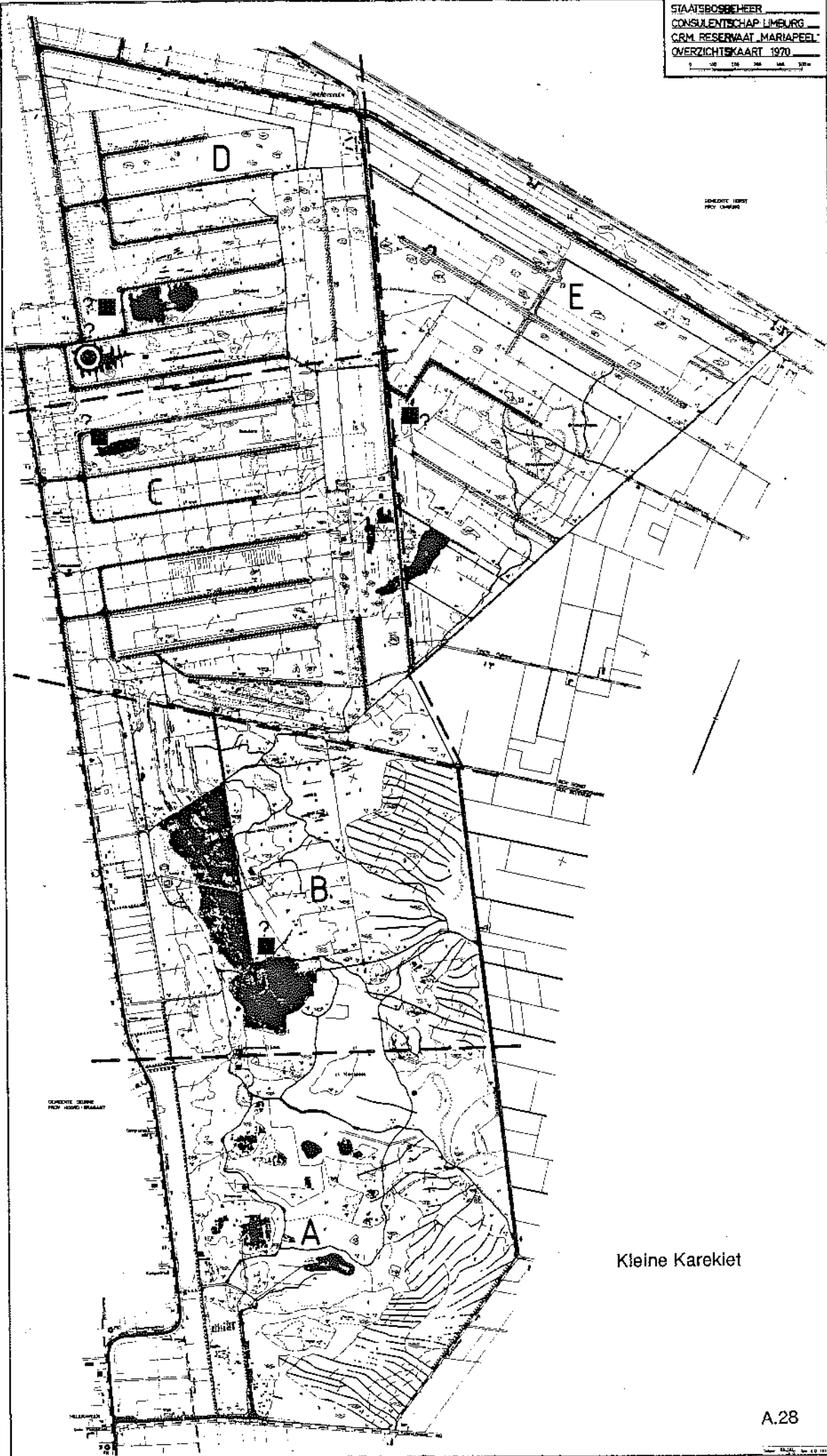
OPNEDING 1897
P.V. LIMBURG

GENANTJEN DE WITTE
HET NOORD-GRANIT

Witgesterde Blauwborst

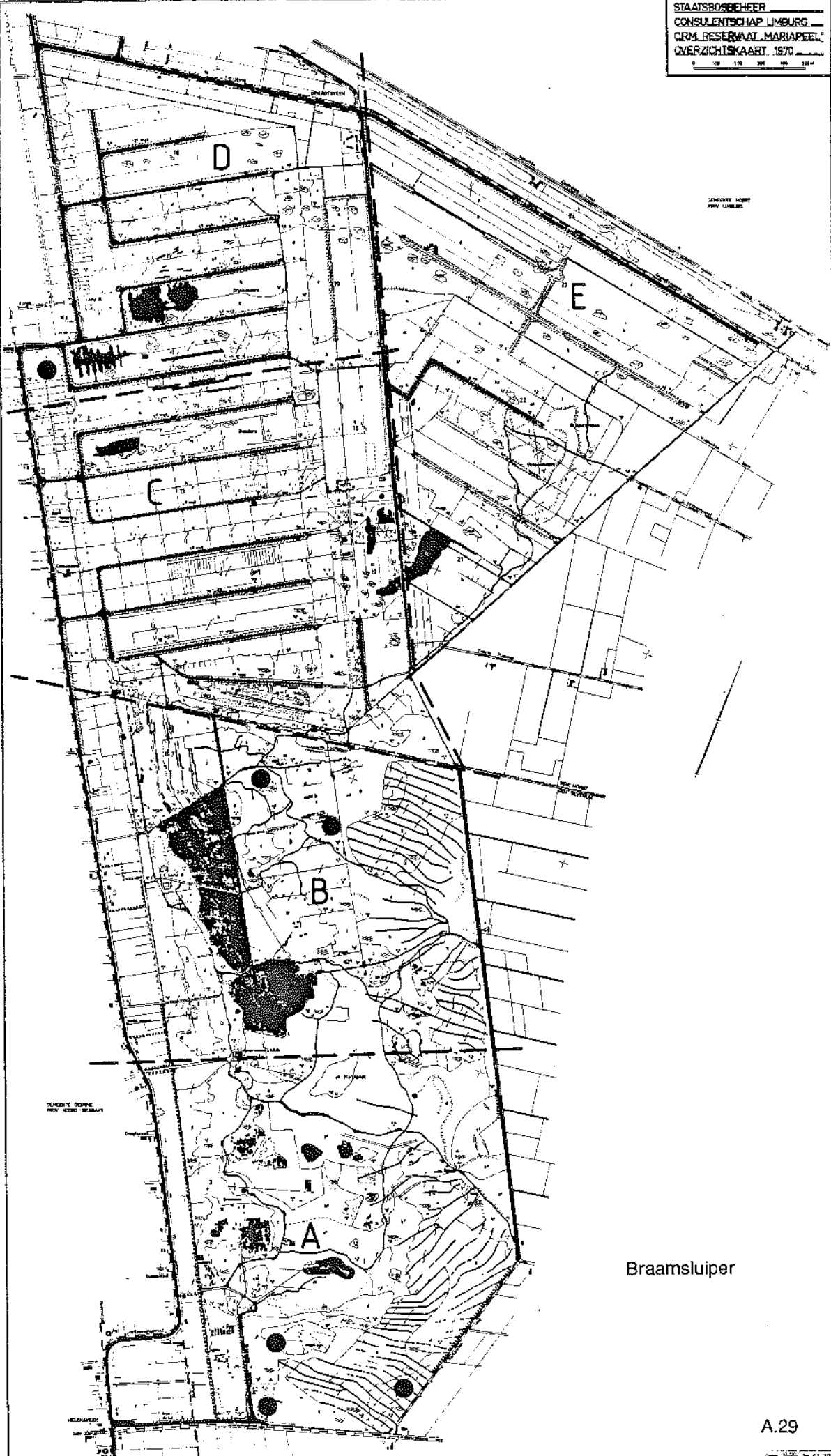
Sprinkhaanrietzanger

GENEENTE 1:5000
PROF. VAN DER WOUDE

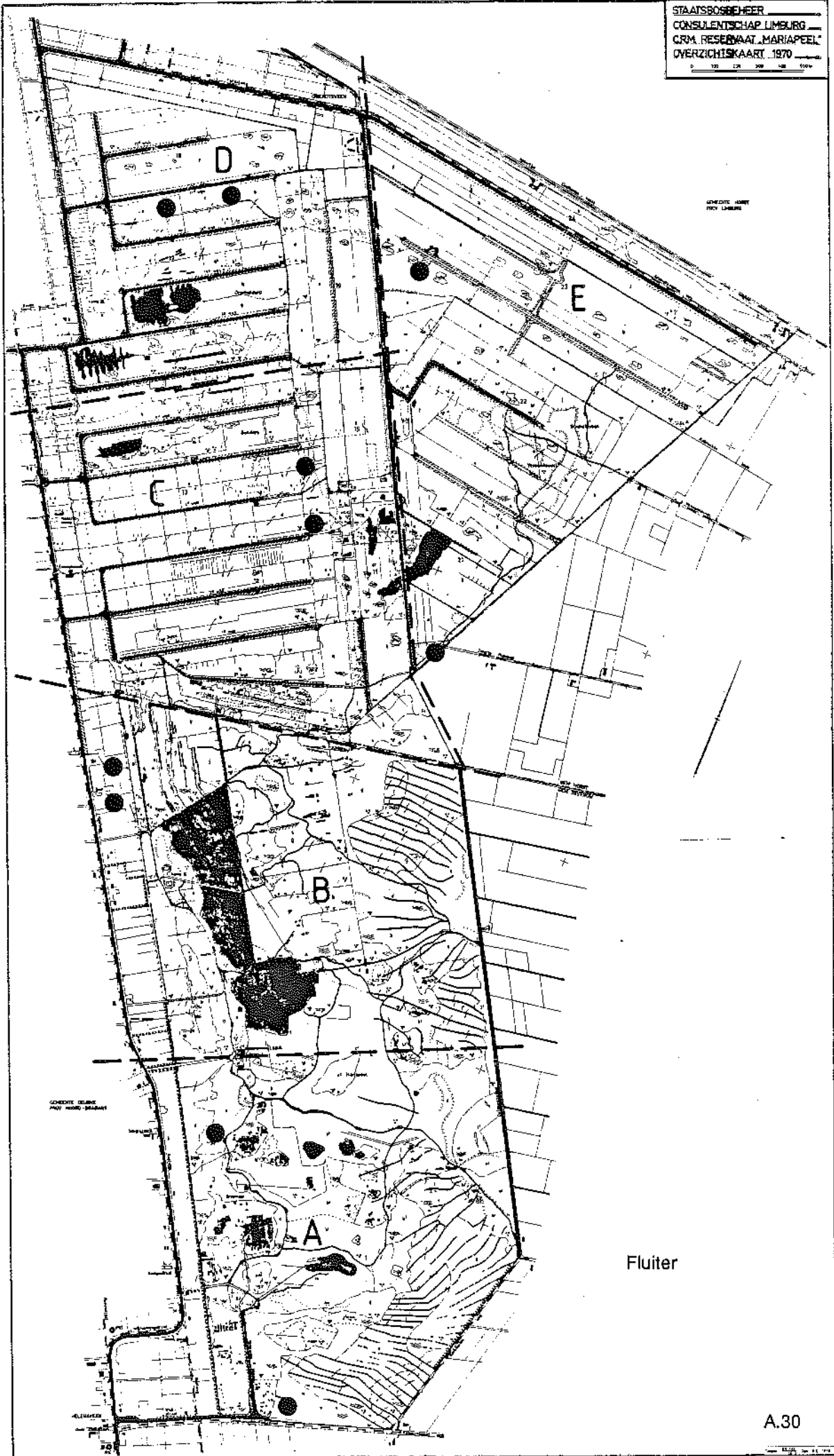
GENEENTE 1:5000
PROF. VAN DER WOUDE

Kleine Karekiet

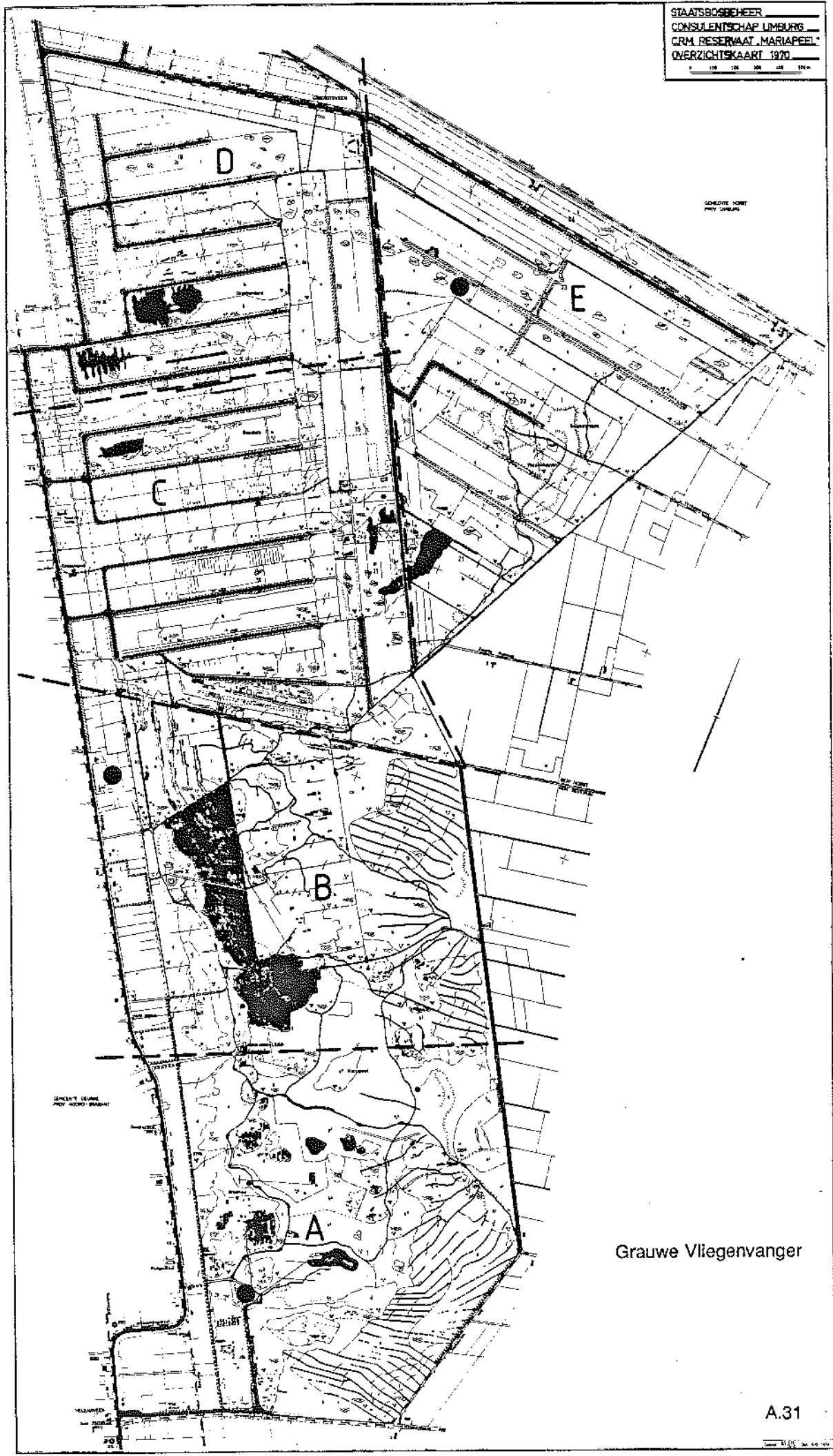
Braamsluiper

GENEETDE HANDE
PROF. LIMBURG

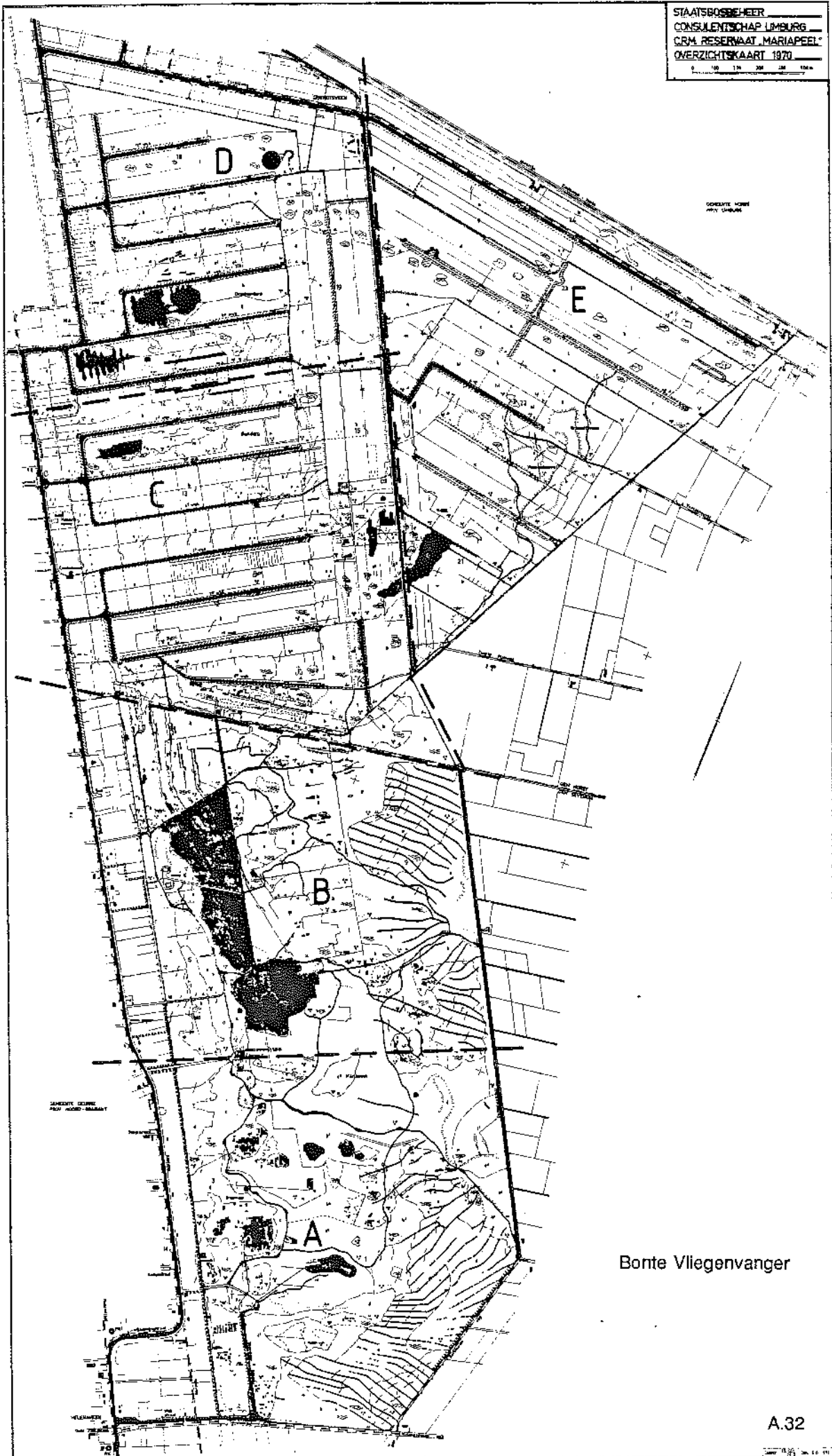
CONCRETE BEEMER
PROF. HANDE BALKEN

Fluiter

GEDEPTE SCHIET
PUNT LIMBURG

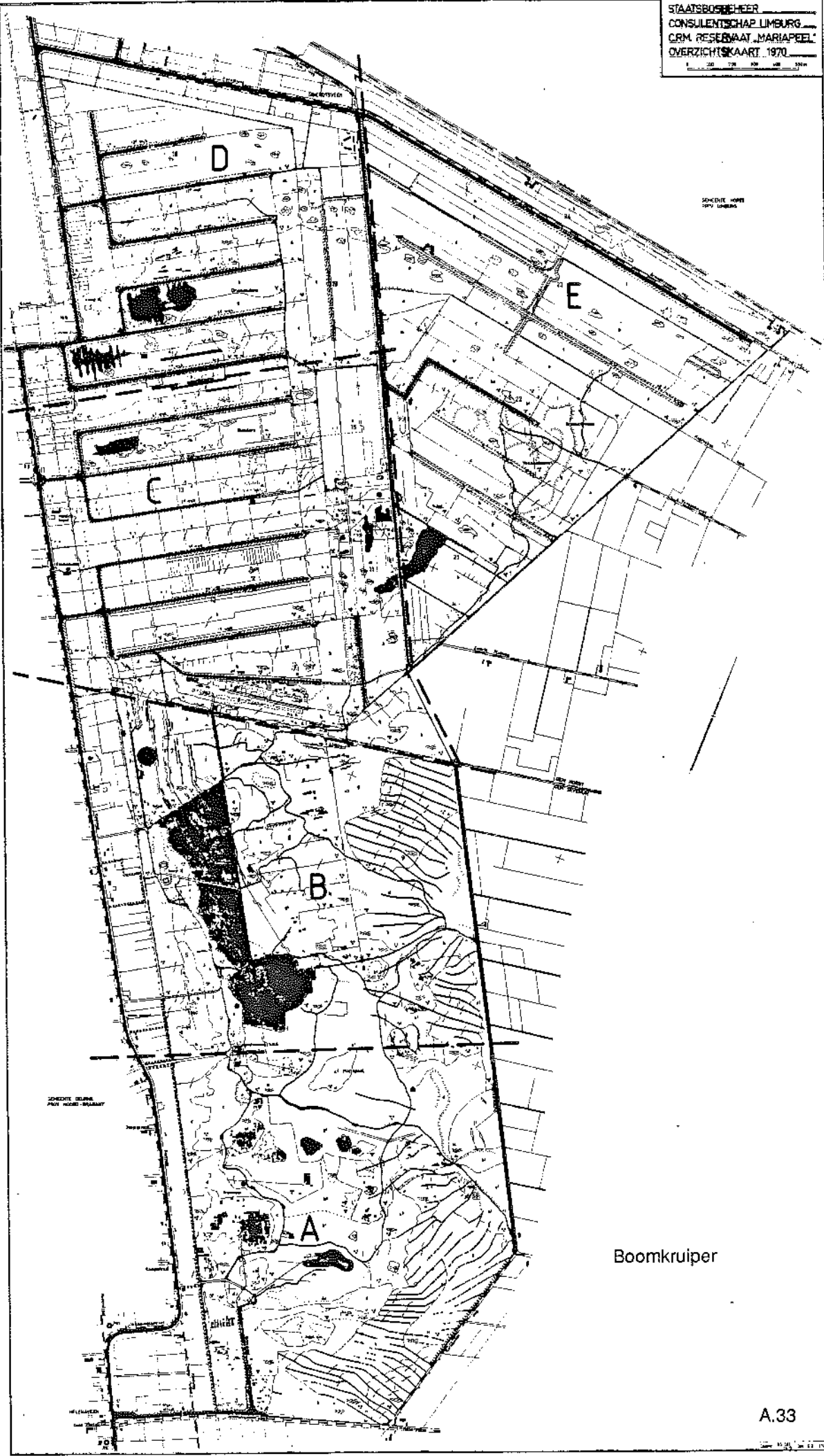
Grauwe Vliegenvanger

OPGEVULDE LIGGING
VAN DE BOSSCHEN

ZWARTEN DEEM
VAN HOOFT-DEEM

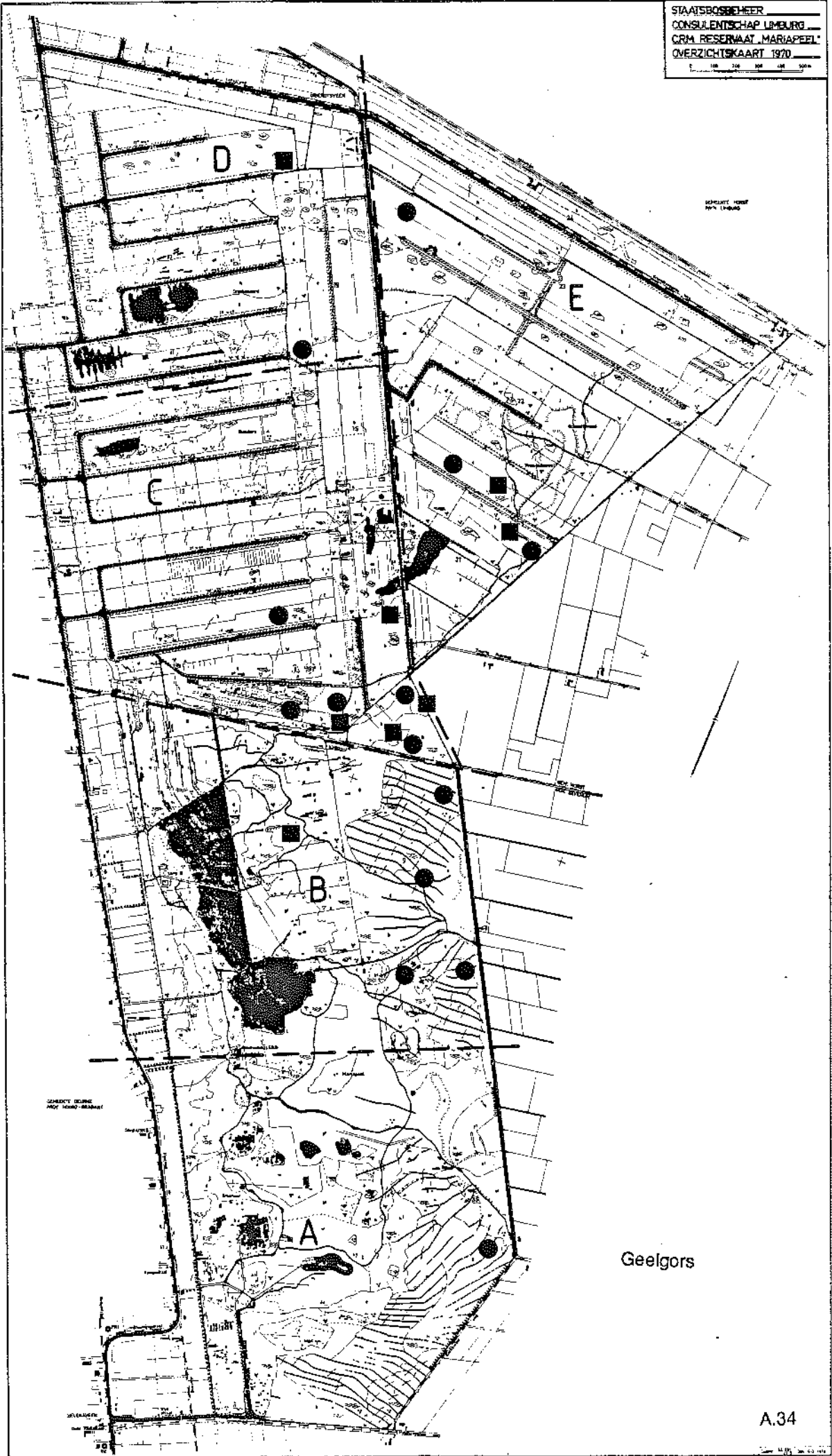
Bonte Vliegenvanger

BOOMKRIJPER
1970

BOOMKRIJPER
1970

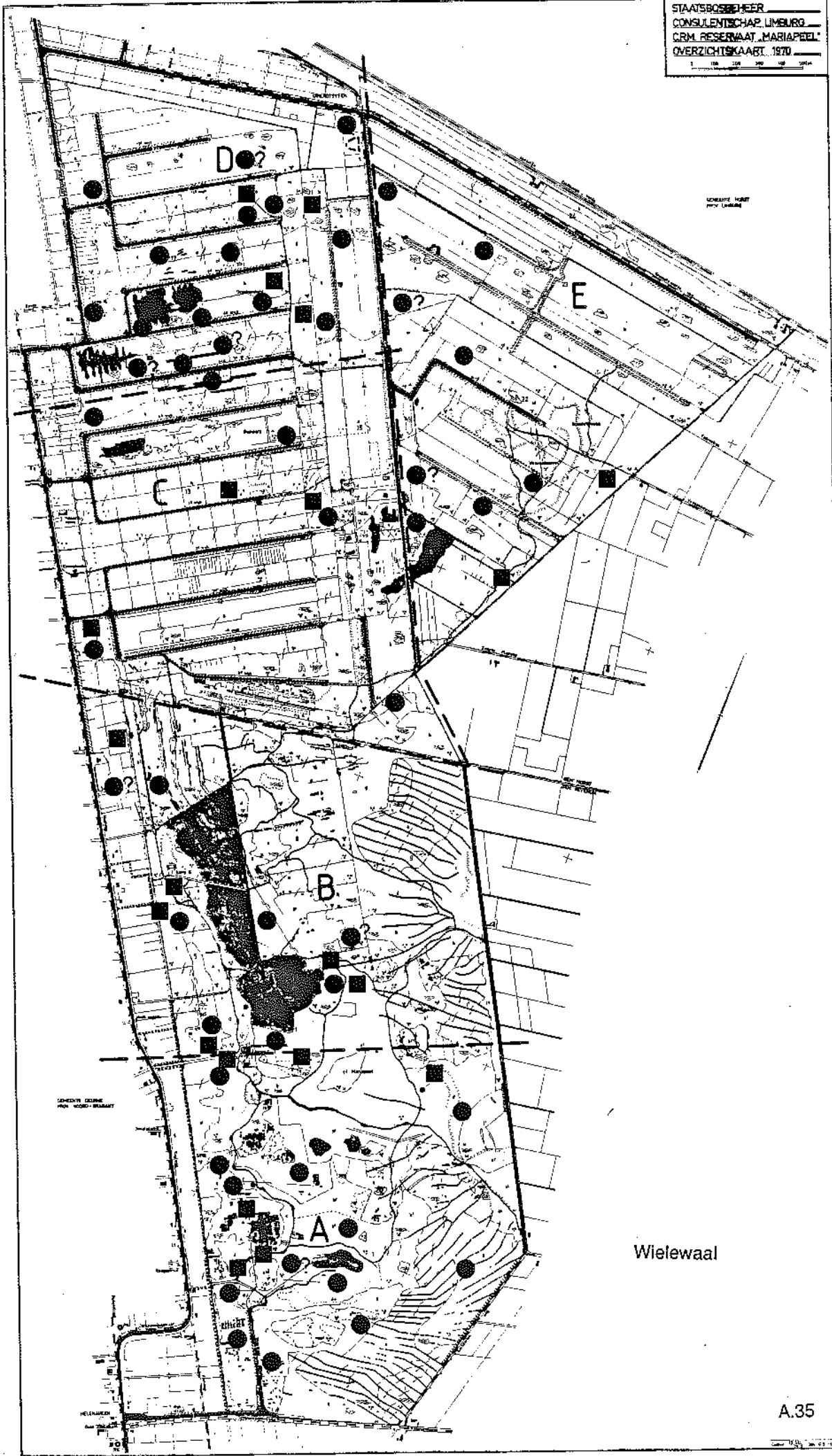
Boomkruiper

OPM. 1:5000
1:10000

GRADY DEUR
NOY HOOP-BAAN

Geelgors

LEGENDA
1:1000

OPMERKING: DEEL VAN WOOD-RESERVAAT

HELENWIJDE

Wielewaal